

Liahona

**Styrk familien ved
familieaften, s. 32**

**Grunde til
åbenbaring, s. 8**

**I et kærligt hjem,
s. L12**

Liahona

PÅ OMSLAGET

På forsiden: Modelfoto:
Jerry Garris. På bagsiden:
Modelfoto: Welden C.
Andersen

LILLE LIAHONAS OMSLAG
Foto: Richard M. Romney

SE »OTTE GRUNDE
TIL ÅBENBARING«, S. 8

FOR VOKSNE

- 2 Budskab fra Det Første Præsidentskab: Tag til orde imod det onde
Præsident Gordon B. Hinckley
- 20 Medfølelse med dem, der kæmper *Navn tilbageboldt*
- 25 Besøgslærere i budskabet: Føl Herrens kærlighed ved at vise
gavmildhed
- 26 Undervis som Frelseren underviste *Ældste Walter F. González*
- 32 Forslagsæske til familieaften
- 36 Leddet i kæden *Eva Fry*
- 38 Familien kommer i første række i Ukraine
Marina Mikbailovskaja og Benjamin Gaines
- 42 Sidste dages hellige røster
Vore hemmelige engle *Mary Bartschi*
Mod til at bede *Dalnei de Assunção de Castro*
Hvad med Agabos? *Eric Hendersbot*
Døden er en ny begyndelse *Claudia Yolanda Ortiz Herrera*
- 48 Kommentarer

FOR UNGE

- 7 I virkeligheden ikke hjemløs *Loucas Soares Nobre*
- 8 Otte grunde til åbenbaring *Ældste Dallin H. Oaks*
- 13 Plakat: Hav høje tanker
- 14 Nu forstår jeg *Fábio Henrique N. da Silva*
- 16 Kirkens første missionær *Ryan Carr*
- 30 Gaven og vejlederen *Ældste Jorge L. del Castillo*
- 47 Vidste du det?

SE »FISKEFADENE«,
S. 16

LILLE LIAHONA: FOR BØRN

- 12 Vi lytter til profetens røst: Et skattekort
Præsident Thomas S. Monson
- 14 Fællestid: Det skal jeg nok *Sheila E. Wilson*
- 16 Fiskefadene *Jens Kristoffersen*
- 19 Mest for sjov
- 110 Fra præsident Heber J. Grants liv: Kaldet til at tjene
- 112 Billedartikel: I et kærligt hjem
- 114 Nye venner: Sha-Lei Kamauu fra Ewa Beach på Hawaii
Richard M. Romney

Det Første Præsidentskab: Gordon B. Hinckley, Thomas S. Monson, James E. Faust

De Tolvs Kvorum: Boyd K. Packer, L. Tom Perry, David B. Haight, Neal A. Maxwell, Russell M. Nelson, Darin H. Oaks, M. Russell Ballard, Joseph B. Wirthlin, Richard G. Scott, Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, Henry B. Eyring

Redaktør: Jay E. Jensen

Vejledere: E. Ray Baraman, Monte J. Brough, Stephen A. West

Adm. direktør: David Frischknecht

Plantegnning og redaktionel ledelse: Victor D. Cave

Grafisk leder: Allan R. Loyborg

Redaktionel direktør for Kirkens tidsskrifter:

Richard M. Romney

Chefredaktør: Marvin K. Gardner

Redaktion: Collette Nebeker Aune, Susan Barrett, Shannon Butler, Ryan Carr, Linda Stahlh Cooper, LaRene Porter Gault, Jennifer L. Greenwood, R. Val Johnson, Carrie Kaster, Marvin Lacivitz, Sally J. Olsky, Adam C. Olson, Judith M. Palfy, Vivian Reuben, Don L. Searle, Rebecca M. Taylor, Roger Terry, Janet Thomas, Paul VanDerBerghe, Julie Wardell, Kimberly Webb, Monica Weeks

Ledende Art. direktør: M. M. Kawasoti

Art. direktør: Scott Van Kampen

Produktionsleder: Jane Ann Peters

Design og produktion: Kelli Allen-Pratt, Howard G.

Brown, Thomas S. Child, Reginald J. Christensen, Kathleen

Howard, Denise Kirby, Todd R. Peterson, Randall J. Piron,

Kari A. Todd, Claudio E. Werner

Markedsledelse: Larry Hiller

Trykchef: Craig K. Sedgwick

Distributionschef: Kris T. Christensen

Liahona:

Redaktion: Svend Aage Andersen

Redaktions adresse: Translation Division, Burpus Allé

128, 1, ft, DK-2000 Frederiksberg, Tlf. 38 11 18 50;

fax 38 11 18 51

Kontakt: Lene Henriksen

Tegning af abonnemang eller adresseændring kan foreslages enten ved henvendelse til den lokale missionskole eller direkte til Servicekontoret i Göteborg, Ulmgadagatan 24, S-412 80 Göteborg, Sverige. Tlf. 0046 31 77 88 576, Fax 0046 31 16 55 29. Abonnementprisen på DKK 130 pr. år (inkl. moms og porto) betales på girokontonummer 4532136

Indsend manuskripter og spørgsmål til Liahona, Room 2420, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150-3223, USA, eller med e-mail til cor-liahona-imag@ldschurch.org

Liahona (et ord fra Mormons Bog, som betyder 'kompass' eller 'vejviser') udgives på albansk, armenisk (øst), bulgarsk, cambodjansk, catalano, dansk, engelsk, estisk, filippinsk, fransk, fransk, hollandsk, indonesisk, islandsk, italiensk, japansk, koreanisk, kinesisk, kroatisk, letlandsk, litauisk, malagassisk, marshallspørgsmål, mongolsk, norsk, polsk, portugalsk, rumænsk, russisk, serbisk, slovakisk, slovensk, spansk, svensk, tagalog, tahitisk, tamil, telugu, thai, tjekkisk, tongansk, tysk, ukrainsk, ungarsk og vietnamesisk. (Antal numre pr. år varierer fra språk til språk).

© 2004 Intellectual Reserve, Inc. Alle rettigheder forbeholdes.

Printed in the United States of America

Tekst og billedmateriale i Liahona kan kopieres til lejlighedsvis, ikke-kommercielt brug i kirke og hjem. Billedmateriale må ikke kopieres, hvis der i kunstværkets kildeangivelse står restriktioner. Spørgsmål skal rettes til Intellectual Property Office, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150, USA; tlf. 1-801-240-9599; e-mail: cor-intellectualproperty@ldschurch.org.

Liahona findes på internettet på mange språk på

www.lds.org. På engelsk: Klik på «Gospel Library».

På andre språk: Klik på «Verdensorket» og vælg dansk.

For readers in the United States and Canada:

September 2004 Vol. 153 No. 9 LIAHONA (USPS

311-480) Danish (ISSN 1522-9165) is published monthly by

The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East

North Temple, Salt Lake City, UT 84150, USA. Subscription

price is \$10.00 per year; Canada, \$14.00, plus applicable

taxes. Periodicals postage paid at Salt Lake City, Utah, and

at additional mailing offices. Sixty days' notice required for

change of address. Include address label from a recent

issue. old and new address must be identical. Send USA

and Canadian subscriptions to Salt Lake Distribution Center

at address below. Subscription help line: 1-800-537-5971.

Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express)

may be taken by phone. Canadian postage information:

Publication Agreement #40017431.

POSTMASTER: Send address changes to Salt Lake

Distribution Center, Church Magazines, PO Box 26368,

Salt Lake City, UT 84126-0368.

Forslag til familieaften

»Undervis som Frelseren

underviste», s. 26: Ældste

Walter F. González gen-

nemgår tre typer spørgsmål, som

Frelseren stillede for at gøre det lettere

for hans tilhørere at forstå og

anvende hans budskab på sig selv.

Prøv at indflette et spørgsmål fra hver

af disse tre kategorier i din næste

familieaftenlektion. Undersøg om

dette øvre familiens deltagelse i din

lektion.

»Døden er en ny begyndelse»

s. 46: Døden er noget, som alle famili-

er må forholde sig til på et eller

andet tidspunkt. Hvis du følger dig

inspireret til det, kan du drøfte for-

måls med døden i Guds plan, dens

timing og nogle af de mulige grunde

til, at Gud nogle gange ikke besvarer

vore bønner på den måde, vi kunne

tænke os.

»Otte grunde til åbenbaring»

s. 8: Ældste Dallin H. Oaks nævner

otte formål med åbenbaring. Bed

familien om at fortælle om oplevelser

fra deres eget eller andres liv med

et eller flere af disse formål med

åbenbaring.

»Kirkens første missionær», s. 16:

Samuel Smith, en af profeten Josephs

brødre, brugte Mormons Bog som

et missioneringsredskab. Takket være

den ene bog, han fik givet ud, blev

Brigham Young, som blev Kirkens

anden præsident, og Heber C.

Kimball, som blev rådgiver i Det

Første Præsidentskab, med

tiden medlemmer af Kirken.

Tal med familien om den kraft, som

Mormons Bog rummer. Motiver fami-

lien til at læse den og selv opnå et vid-

nesbyrd om sandheden af den. Motiver

dem til at gøre som Samuel Smith – at

fortælle andre om Mormons Bog.

»I et kærligt hjem», s. L12: Denne

artikel minder os om, at vi stifter en

familie i kærlighed og grundfaster

den ved at arbejde og tjene andre. Du

kan bruge forslagene fra denne artikel

til at fremhæve dette princip ved en

familieaften.

EMNER I DETTE NUMMER

L = Lille Liahona	Lydlighed, L6
Arbejde, L4, L12	Lykke, L2
Arv, L2	Medfølelse, 20
Besøgsundervisning, 25	Missionering, 16, 42, L10
Bøn, 42	Mod, 2, 42
Dyd, 13	Modgang, 42
Død, 42	Mormons Bog, 14, 16
Familieaften, 1, 2, 32	Omvendelse, 2, 20
Familien, 2, 32, 36, 38,	Primary, L4
42, L4, L12, L14	Profeter, 47, L10
Forberedelse, L2	Selvbeherskelse, 2, 13
Forældrerollen, 2	Skriftstudium, 42
Frelsesplanen, 42	Standard, 2
Gavmildhed, 25	Tjeneste, 42
Helligånden, 8, 30, L6	Udholdenhed, 36
Hjemmeundervisning, 6	Undervisning, 1, 26, 32
Homoseksualitet, 20	Verdensomspændende
Jesus Kristus, 25, 26	kirke, 38, L14
Kirkens historie, 16, 47	Vidnesbyrd, 14
Konvertering, 7, 14, 42	Vidensordet, 30
Kærlighed, 25, L4, L12	Åbenbaring, 6, 30

Tag til orde imod det onde

PRÆSIDENT GORDON B. HINCKLEY

En aften tog jeg morgenavisen, som jeg endnu ikke havde fået læst, og bladrede den igennem. Mit blik standede ved biografannoncerne. Mange af dem appellerede åbenlyst til at overvære det, som er moralsk fordærvende, og som fører til vold og sex før ægteskabet.

Jeg kiggede min post igennem og fandt et lille hæfte med en oversigt over den kommende uges tv-programmer. Titlerne på mange af udsendelserne tydede på, at de havde samme indhold. Der lå et tidsskrift på mit skrivebord. Det pågældende nummer handlede om den tiltagende kriminalitet. Flere artikler i tidsskriftet slog til lyd for ekstra milliardbevilgninger til flere politistyrker og større fængsler.

Strømmen af pornografisk svineri og den overdrevne fokus på sex og vold er ikke enestående for Nordamerika. Situationen er lige så slem i Europa og i mange andre områder. Hele dette trøsteløse skue er tegn på en nedbrydende rædselskab, som er ved at trænge ind i hver eneste krog af samfundet.

Lovfæstede forbud mod afvigende moralsk adfærd er ved at smuldre under

lovbestemmelser og retskendelser. Dette lader sig gøre ved at påberåbe sig ytringsfriheden, pressefriheden og handlefriheden inden for såkaldte personlige anliggender. Men den bitre frugt af disse såkaldte frihedsrettigheder har været slaveri under fordærvende vaner og adfærd, som kun fører til undergang. En profet, som talte for længe siden, beskrev meget rammende udviklingen, da han sagde: »Og således bedrager djævelen deres sjæle og leder dem omhyggeligt ned til helvede« (2 Nephi 28:21).

Omvendt glæder det mig, at der lever millioner og atter millioner af gode mennesker i dette og i andre lande. I det store og hele er mændene trofaste over for deres hustruer, og hustruerne er trofaste over for deres mænd. Deres børn bliver opdraget til at være ædruelige, arbejdsomme og til at have tro på Gud. I lyset af den styrke, disse mennesker udgør, er jeg en af dem, som mener, at situationen langt fra er håbløs. Jeg er overbevist om, at der ikke er nogen grund til at stå stille og lade svineriet og volden overvælde os eller til at løbe bort i fortvivlelse. Denne flodbølge kan,

Vi må lade vore røster blive hørt. Jeg håber, at det ikke bliver skingre røster, men jeg håber, at vi vil tale med så stor overbevisning, at de, som vi taler til, føler, hvor stærke vore følelser er, og hvor oprigtige vi er i vore bestræbelser.

hvor høj og truende den end er, vendes, hvis et tilstrækkeligt antal af dem, jeg har nævnt, vil gøre fælles sag med de få, som allerede nu arbejder effektivt. Jeg mener ikke, at medlemmer af Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige som borgere kan flygte fra denne udfordring til at gøre front mod det onde.

Jeg vil gerne fremsætte fire forslag til, hvordan vi kan dæmme op for det ondes tidevand.

Det første er: Begynd med dig selv. Hvis man vil reformere verden, må man først reformere sig selv. En af de grundlæggende artikler i vores tro er, at »vi tror, at vi må være ærlige, sandfærdige, kyske, velgørende og dydige« (13. trosartikel).

Vi kan ikke gøre os forhåbninger om at kunne påvirke andre i dydens retning, medmindre vi selv lever et dydigt liv. Vores livsførelse gør større indtryk end al den forkyndelse, vi end måtte hengive os til. Vi kan ikke forvente at kunne løfte andre, medmindre vi selv står på et højere stade.

Selvrespekt er spiren til dyd i et menneske. Det menneske, som ved, at det er Guds barn – skabt i en guddommelig Faders billede og velsignet med evnen til at udfolde

sine storslåede og guddommelige dyder – afholder sig fra de tarvelige, vellystige fristelser, som vi alle udsættes for. Alma sagde

til sin søn Helaman: »Se frem til Gud og lev« (Alma 37:47).

Det er af ikke ringe betydning, at Herren i sin tale til skaren på bjerget medtog disse vidunderlige ord: »Salige er de rene af hjertet, for de skal se Gud« (Matt 5:8).

En klog mand har engang sagt: »Bliv selv et hæderligt menneske, så er der én slyngel færre i verden.«

Og det var Shakespeare, som lagde følgende formaning i munden på en af sine personer: »Vær tro imod dig selv, da vil det følge vist som nat på dag, du ej kan være falsk mod nogen mand.«¹

Jeg vil gerne give alle mænd og kvinder, som læser disse ord, en udfordring til at hæve deres tanker op over det sjofle, til at ændre deres adfærd til eksempler på dyd, til at beherske deres ord, så de kun siger det, som er oplyftende og fører til udvikling.

Og nu til mit andet forslag: En bedre morgendag begynder med, at man uddanner en bedre generation.

Dette pålægger forældrene ansvaret for at være mere effektive i opdragelsen af deres børn. Hjemmet er dydens vugge – det sted, hvor personligheden formes, og vanerne grundlægges. Familieaftenen giver mulighed for at undervise i Herrens veje.

Du ved, at dine børn gerne vil læse. De vil gerne læse bøger, og de vil gerne læse blade og aviser. Fremelsk hos dem en smag for det allerbedste. Mens de er helt små, kan du læse op af de store fortællinger, der er blevet udødelige på grund af de dyder, de beretter om. Lad dem få adgang til gode bøger. Lad der i dit hjem være en krog, om end den er nok så lille, hvor de kan se blot nogle få bøger af den slags, som de store tænkere er blevet opfostret med.

Lad der findes gode blade i huset, den slags som udgives af Kirken og af andre, som kan vække sindet til at tænke ædle tanker. Lad dem læse en god familieavis, så de kan lære, hvad der sker rundt omkring i verden, uden at blive udsat for de fornedrende reklamer og skriverier, som er så udbredt. Når der går en god film i biografen, så overvej at se den som familie. Selve jeres tilstedeværelse som beskyttere opmuntrer dem,

trusler i ansigtet på lovgiverne. Men jeg tror på, at vi ærligt og oprigtigt og positivt bør udtrykke vore overbevisninger over for dem, som har fået det tunge ansvar at udarbejde og håndhæve vore love. Den sørgelige kendsgerning er, at det mindretal, som råber op om større frisind, og som falbyder og svælger i pornografi, og som fremmer og

som ønsker at fremstille denne form for underholdning. Og brug det mest forunderlige af alle kommunikationsmidler – fjernsynet – til at berige deres liv. Der sendes så meget, som er godt, men det kræver, at man er selektiv. Lad dem, som har ansvaret for gøre en indsat for, at der sendes lodig familieunderholdning i fjernsynet, kende til din værdsættelse af det, som er godt, men også til din utilfredshed med det, som er dårligt. Vi får i høj grad det, vi beder om. Problemet er, at vi er så mange, som undlader at bede om noget, og endnu oftere undlader at takke for det, som er godt.

Lad der være musik i hjemmet. Hvis du har teenagere, som har deres egne indspilninger, er du sikkert tilbøjelig til at beskrive lyden som alt andet end musik. Lad dem af og til høre noget bedre. Åbn deres sind for det. Det taler for sig selv. De kommer til at sætte større pris på det, end du måske tror. De siger det måske ikke direkte, men de føler det, og det indtryk skinner stadig tydeligere igennem, som årene går.

Mit tredje forslag: Den offentlige opinion dannes af nogle få oprigtige røster. Jeg er ikke den, der taler for, at man skal råbe trodsigt eller knytte næven eller udslynge

lever af perverse billeder, lader deres røster blive hørt, indtil vore lovgivere får den opfattelse, at det, de siger, repræsenterer flertallets vilje. Det er ikke sandsynligt, at vi får det, som vi ikke tager til orde for.

Vi må lade vore røster blive hørt. Jeg håber, at det ikke bliver skingre røster, men jeg håber, at vi vil tale med så stor overbevisning, at de, som vi taler til, følger, hvor stærke vore følelser er, og hvor oprigtige vi er i vores bestræbelser. Et velskrevet brev med frimærke på fører ofte til forbløffende resultater. En stille samtale med dem, som bærer tunge ansvar, fører ofte til forbløffende resultater.

Herren har sagt til sit folk:

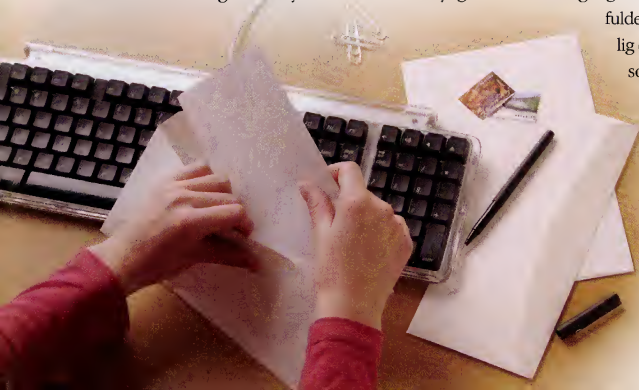
»Bliv derfor ikke trætte af at gøre godt, thi I lægger grundvolden til et stort værk, og af de små ting kommer det, som er stort.

Se, Herren fordrer hjertet og et villigt sindelag« (L&P 64:33-34).

Det er sagen i sin kerne: »Hjertet og et villigt sindelag«. Tal med dem, som vedtager reglerne, vedtægterne og lovene, dem, som sidder i de styrende råd på kommunalt, amtsligt og statsligt niveau, og dem, som bestrider ansvarsfulde hverv som ledere af vores skoler. Selvfølgelig er der nogle, som smækker døren i – nogle som hånligt afviser os. Måske bliver vi mismodige. Sådan har det altid været. I 1783

talte Edmund Burke i underhuset og sagde følgende om en advokat, som førte en upopulær sag:

»Han ved udmærket, hvilke snarer, der ligger gemt langs hans sti ... Han bliver bagtalt og hånet for sine påståede bevæggrunde. Han husker, at vanry er

en nødvendig bestanddel i skabelsen af al sand herlighed, og han husker ... at bagvaskelse og ukvemsord er væsentlige dele af sejren.»²

Apostlen Paulus berettede under sit forsvar for Agrippa om, hvordan han på vejen til Damaskus på mirakuløs vis var blevet omvendt, og sagde, at Herrens røst bød ham at rejse sig på sine ben (se ApG 26:16).

Jeg tror, at Herren ville sige til os: »Rejs jer nu op på jeres ben og tag til orde for sandhed og godhed og hæderlighed og dyd.«

Til sidst mit fjerde forslag: Styrken til at føre krig begynder med, at man sikrer sig Guds styrke. Gud er kilden til al ægte styrke.

Paulus sagde til efeserne:

»I øvrigt, vær stærke i Herren og i hans mægtige styrke.

FORSLAG TIL SAMTALEEMNER FOR HJEMMELÆRERE

Forbered dig under bøn og fremfør derpå dette budskab på en måde, som giver dem, du underviser, lyst til at deltage. Her følger et par eksempler:

1. Spørg familiens medlemmer, om nogen af dem nogen sinde har taget til orde til fordel for god underholdning i deres lokalsamfund. Har de drøftet emnet med venner og kolleger? Bed dem om hurtigt om at tænke over, hvad de kan gøre for at støtte opløftende underholdning.

2. Læs citatet fra *Hamlet*, som præsident Hinckley nævner: »Vær tro imod dig selv ...« og sidste del af Lære og Pagter 121:45, fra og med »pryd altid dine tanker med dyd.« Spørg familiens medlemmer om, på hvilken måde vi er tro imod os selv, når vi tænker dydige tanker, og hvad skriftstedet betyder for os hver især, når der står: »Da skal du have større frimodighed for Guds åsyn.«

3. Læs citatet af Edmund Burke. Tal om prisen for mod. Læg vægt på fordelene ved at tage til orde til fordel for en retfærdig sag.

4. Bed familien om at foreslå nogle måder, hvorpå de hver især kan følge præsident Hinckleys opfordring til at begynde nu at kæmpe imod det onde i samfundet.

Ifør jer Guds fulde rustning, så I kan holde stand mod Djævelens snigløb.

Thi for os står kampen ikke mod kød og blod, men mod myndigheder og magter, mod verdensherskerne i dette mørke, mod ondskabens åndemagter i himmelrummet.

Tag derfor Guds fulde rustning på, for at I kan stå imod på den onde dag, overvinde alt og bestå» (Ef 6:10-13).

Det ondes tidevand vælder frem. I dag er det blevet en veritabel syndflod. De fleste af os lever et temmelig beskyttet liv og gør os kun vage forestillinger om, hvor udbredt det onde er. Der er milliarder af dollar på spil for dem, som masseproducerer pornografi, og for dem, som falbyder vellystighed, og for dem, som handler med perversion, sex og vold. Gud give os styrken, visdommen, troen og modet til som borgere at modstå dette og til at lade vores røst blive hørt til forsvar for de dyder, som, da de blev efterlevet i fortiden, gjorde mennesker og nationer stærke, og som, da de blev forsømt, førte dem til undergang.

Gud lever. Han er vor styrke og vor hjælper. Hvis vi gør en anstrengelse, opdager vi, at herskarene at gode mænd og kvinder slutter sig til os. Lad os begynde nu. ■

NOTER

1. *Hamlet*, 1. akt, 3. scene, linjerne 78-80.
2. Citeret i John F. Kennedy, *Profiles in Courage*, 1956, s. vi.

Ved et medlems gode gerninger fandt jeg et hjem i Jesu Kristi sande evangelium.

LOUCAS SOARES NOBRE

Da jeg var 12 år gammel, døde min mor, og min far blev alene med seks børn. I vores område var der kun få uddannelsesmuligheder, og mange mennesker stillede sig tilfreds med kun at have gået i underskolen. Men det gjorde jeg ikke. Jeg holdt fast ved drømmen om at gøre min uddannelse færdig.

Det fik jeg mulighed for, da jeg som 17-årig flyttede til byen Santarém i Brasilien. Min far fik mig indlogeret hos nogle mennesker, han kendte, og jeg begyndte at læse nogle få fag. Med det arbejde, jeg havde, kunne jeg knap nok betale for de skolemateriale, jeg havde brug for.

I løbet af det første år bad de mennesker, jeg boede hos, mig om at slutte mig til

deres kirke. Jeg afslog gentagne gange deres opfordring. Efter tre år havde jeg stadig ikke tilsluttet mig deres kirke. En dag bad de mig om at finde et andet sted at bo. Jeg var helt knust.

Næste dag gik jeg hverken på arbejde eller i skole. Jeg kom i tanker om min stedmors veninde, som boede i nærheden, og satte mig for, at jeg ville tale med hende.

Da jeg kom derhen, bød Maria Jose mig velkommen. Da jeg havde forklaret hende min situation, bad hun mig om at hente mine ting og flytte ind hos hende. Der var noget usædvanligt ved hendes venlighed.

Da hun et par dage senere stod og lavede mad, fortalte hun mig, at missionærerne fra hendes kirke kom til frokost. Hendes venlighed gjorde mig nysgerrig efter at høre om hendes tro.

Jeg talte med ældste Riggs og ældste Marcio under frokosten og aftalte et tidspunkt, hvor jeg kunne blive undervist. Inden aftalen den følgende dag havde jeg læst i Mormons Bog og bedt angående den, men jeg havde ikke følt noget usædvanligt. Men missionærerne lovede mig, inden de begyndte at undervise, at jeg ville få vished om, at det, de forkyndte, var sandt, hvis jeg ville åbne hjertet.

De behøvede ikke at sige mere, for mens de talte, tilkendegav en stærk følelse for mig, at dette var Jesu Kristi kirke. Tre uger senere blev jeg medlem.

Jeg har senere været på fuldtidsmission i Curitiba-missionen i Brasilien. Jeg elsker dette evangelium og den mulighed, jeg har haft for at gøre det samme for andre, som disse missionærer gjorde for mig.

Jeg kunne ikke tilslutte mig en bestemt kirke – selv om jeg med den beslutning blev hjemløs. Men ved at finde et hjem og en kristuslignende ven fandt jeg Jesu Kristi sande kirke. ■

Lucas Soares Nobre er medlem af Tapajós Gren i Santarém Pará-distriktet i Brasilien.

8 grunde til åbenbaring

ÆLDSTE DALLIN H. OAKS
De Tolv Apostles Kvorum

*Jeg ved, at
Gud lever,
og at han
virkelig giver
sine børn
åbenbaringer.*

Som ung pige passede min bedstemor Chasty Olsen Harris nogle børn, som legede i et udtørret flodleje i nærheden af deres hjem i Castle Dale i Utah. Pludselig hørte hun en røst, der kaldte hende ved navn og bød hende få børnene op af flodlejet og op på bredden. Vejret var klart, og der var ingen tegn på regn. Hun kunne ikke se nogen grund til at adlyde røsten og fortsatte med at lege. Så talte røsten indtrængende til hende igen. Denne gang gav hun agt på advarslen. Hun samlede hurtigt børnene og løb hen til bredden. Netop som de nåede bredden, væltede en kolossal mur af vand ned gennem kløften og brusede forbi det sted, hvor børnene havde leget. Vandet stammede fra et skybrud, som var brudt løs i bjergene langt derfra.

Åbenbaring er kommunikation fra Gud til mennesket. Åbenbaring kan finde sted på mange forskellige måder. Nogle profeter, som fx Moses og Joseph Smith, har talt med Gud ansigt til ansigt. Andre mennesker har

personligt kommunikeret med engle. Andre åbenbaringer er, sådan som ældste James E. Talmage (1862-1933) fra De Tolv Apostles Kvorum har beskrevet det, blevet modtaget »i søvne gennem drømme, i vågen tilstand« som tankebilleder.¹

De mere kendte måder at modtage åbenbaring eller inspiration på er dog ved ord eller tanker i sindet (se Enos 1:10; L&P 8:2-3), ved at forstanden pludselig oplyses (se L&P 6:14-15), ved gode eller dårlige følelser for en tiltænkt handling eller endog ved inspirerede opførelser, sådan som det sker ved en koncert eller en teaterforestilling. Som ældste Boyd K. Packer, fungerende præsident for De Tolv Apostles Kvorum, har sagt: »Inspiration modtages oftere som en følelse end som en røst.«²

Formålene med åbenbaring

Tænk tilbage på jeres egne oplevelser. I har allerede modtaget åbenbaringer, og I kan modtage flere åbenbaringer, fordi det er en

kendsgerning, at Gud kommunikerer med menneskene. Præsident Lorenzo Snow (1814-1901) har sagt, at det er »enhver sidste dages helligs storslåede privilegium ... at føle Åndens tilkendegivelser hver dag i vores liv.«³

Når jeg nu gennemgår de følgende otte formål med åbenbaring, håber jeg, at I kan se, i hvilken udstrækning I allerede selv har modtaget åbenbaring eller inspiration, og at I vil beslutte jer for at udvikle denne åndelige gave, så I kan bruge den oftere i fremtiden.

1. Vidnesbyrdet fra Helligånden om, at Jesus er Kristus, og at evangeliet er sandt, er en åbenbaring fra Gud.

Da apostlen Peter bevidnede, at Jesus Kristus var den levende Guds Søn, svarede Frelseren, at han var salig, »for det har kød og blod ikke åbenbaret dig, men min fader i himlene« (Matt 16:17).

2. Profeti er en anden funktion eller et andet formål med åbenbaring.

Når et menneske taler under indflydelse af Helligånden og inden for sit eget afgrænsede ansvarsområde, kan vedkommende blive inspireret til at forudsige, hvad der skal ske i fremtiden. Den, der besidder embedet som profet, seer og åbenbarer, profeterer for Kirken, ligesom dengang Joseph Smith profeterede om borgerkrigen (se L&P 87) og forudsagde, at de hellige skulle blive et mægtigt folk

i Rocky Mountains.⁴ Det hører med til en patriarks kald at profetere. Vi nyder også hver især det privilegium, at vi af og til kan modtage profetisk åbenbaring, som oplyser os om fremtidige begivenheder i vores liv, som fx et kald, vi vil modtage i Kirken.

3. Et tredje formål med åbenbaring er at bringe trost.

Som ung pige ville min bedstemor – og de børn, hun passede – være druknet, hvis hun ikke havde modtaget en åbenbaring, som tilskyndede hende,

En sådan åbenbaring modtog profeten Joseph Smith i fængslet i Liberty. Efter at have siddet mange måneder under elendige forhold, bad han i sin kval og ensomhed Herren om at erindre ham og de hellige, der blev forfulgt. Det trøstende svar lød:

»Min søn, fred være med din sjæl! Din modgang og dine lidelser skal blot være et øjeblik,

og om du er standhaftig, skal Gud ophøje dig i det høje, og du skal triumfere over alle dine fjender« (L&P 121:7-8).

I den samme åbenbaring kundgjorde Herren, at uanset hvilke tragedier eller hvilken uretfærdighed profeten ville komme ud for, »da skal du vide, min søn, at alt dette skal give dig erfaring og tjene dig til bedste« (L&P 122:7).

En trøstende åbenbaring kan også modtages i forbindelse med en velsignelse fra præstedømmet enten som talte ord eller ganske enkelt som den følelse, der formidles i forbindelse med velsignelsen.

En anden form for trøstende åbenbaring er den forsikring, man modtager om, at man har fået tilgivelse for en synd. Denne åbenbaring, som modtages af et menneske, der har gennemgået alle omvendelsestrinene, giver vished om, at prisen er betalt, at Gud har hørt den angerefulde synder, og at vedkommende har fået tilgivelse for sine synder.

4. Nært beslægtet med den trøstende følelse er den fjerde funktion eller det fjerde formål med åbenbaring, nemlig at opløfte.

Vi har alle en gang imellem brug for at blive løftet op af en depression, af en angstfølelse eller af en utilstrækkelighedsfølelse eller blot af åndelig middelmådighed. Eftersom dette indgyder os nyt mod og hjælper os til at modstå det onde og søge det gode, tror jeg, at denne opløftende følelse, som gives os ved at læse i skrifterne eller nyde god musik, kunst eller litteratur, er et af de særlige formål med åbenbaring.

5. Det femte formål med åbenbaring er at oplyse.

En sådan oplysning kan bestå i inspiration, som indgiver et menneske de ord, som vedkommende skal sige ved en bestemt lejlighed, som fx når en patriark giver en velsignelse, eller når man skal holde en tale eller sige noget andet under Helligåndens påvirkning. Herren gav Joseph Smith og Sidney Rigdon befaling om at opløfte røsten og udtale de tanker, som ville blive lagt dem i hjertet: »Thi det skal blive givet jer i den samme stund og i samme øjeblik, hvad I skal sige« (L&P 100:6; se også L&P 84:85; 124:97).

I andre tilfælde bliver de nødvendige oplysninger kommunikeret ved Åndens stille hvisken. Et barn mister en

ting, det holder af, beder om hjælp og får inspiration til at finde det. En voksen har et problem på arbejdet, derhjemme eller i sin slægtsforskning, beder en bøn og bliver ført til den oplysning, som er nødvendig for at kunne løse problemet. En kirkeleder beder om at få at vide, hvem Herren ønsker, han skal kalde til en stilling, og Ånden hvisker et navn. I alle disse situationer, som vi hver især kender til, virker Helligånden i sit embede som lærer og åbenbarer og kommunikerer oplysninger og sandheder til modtagerens opbyggelse og vejledning.

6. *Den sjette form eller det sjette formål med åbenbaring er at **bindre** os i at gøre noget bestemt.*

De åbenbaringer, som får os til at holde igen, er en af de mest almindelige former for åbenbaring. De modtages ofte uventet, uden at vi har bedt om åbenbaring eller vejledning om et bestemt emne. Men hvis vi holder Guds bud og lever således, at vi er på bølgelængde med hans Ånd, styrer en hindrende kraft os bort fra det, vi ikke bør gøre.

7. *En almindelig måde at søge åbenbaring på er at foreslå en bestemt fremgangsmåde og derpå bede om inspiration, for at få den **bekræftet**.*

Herren forklarede om denne bekræftende form for åbenbaring, dengang det ikke lykkedes Oliver Cowdery at oversætte Mormons Bog:

»Se, du har ikke forstået det ret. Du har troet, at jeg ville give dig, uden at du selv gjorde dig nogen anstrengelse, blot du bad.

Men se, jeg siger dig: Du må udtænke det i dit eget sind, og da må du adspørge mig, om det er rigtigt; og dersom det er rigtigt, vil jeg bevirke, at dit hjerte brænder i dig, og derved skal du fornemme, at det er rigtigt« (L&P 9:7-8).

Ældste Bruce R. McConkie (1915-1985) fra De Tolv Apostles Kvorum har understreget vores ansvar for at gøre alt, hvad vi kan, før vi beder om en åbenbaring: »Det forventes af os, at vi benytter de gaver og talenter og evner, den fornuft, dømmekraft og handlefrihed, som vi er blevet udstyret med ... Det forventes af os, at vi gør alt, hvad der står i vores magt, og derpå søger svar fra Herren, nemlig et bekræftende segl på, at vi er nået til den rette konklusion.«⁵

8. *Det ottende formål med eller den ottende form for åbenbaring er de tilfælde, hvor Ånden **driver** et menneske til at handle.*

Det er, når et menneske foreslår at handle på en bestemt måde, og Ånden enten bekræfter forslaget eller holder vedkommende tilbage for at handle. Det er de tilfælde, hvor en åbenbaring modtages, uden at man har bedt om en, og hvor den driver en til en handling, man ikke har fremlagt for Herren. Denne form for åbenbaring er tydeligvis ikke nær så almindelig som andre former, men det sjældne ved den gør den så meget mere betydningsfuld.

Havde det ikke været for denne form for åbenbaring, som driver et menneske, ville

En åbenbaring rummede trøstende ord til profeten Joseph Smith i fængslet i Liberty: »Min søn, fred være med din sjæl! Din modgang og dine lidelser skal blot være et øjeblik.« Nært beslægtet med den trøstende følelse er den opløftende følelse, som gives os ved at læse i skrifterne eller nyde god musik, kunst eller litteratur.

Hvis vi lever i harmoni med Ånden og søger dens vejledning, kan vi være sikre på, at vi nok skal modtage den vejledning, der er nødvendig for, at vi kan nå vores mål. Herren undlader ikke at hjælpe os, hvis en bestemt beslutning har betydning for vores evige velfærd.

min bedstemor og de børn, hun passede, være druknet i floden.

Hvis man ikke modtager nogen åbenbaring

Inden jeg slutter af, vil jeg gerne komme med nogle få tanker om, hvorfor man måske ikke modtager åbenbaring.

For det første må vi forstå det, som man kan kalde princippet om »ansvarlighed i forbindelse med åbenbaring.«

Hvis et menneske påstår at have modtaget åbenbaring for et andet menneske uden for hans eller hendes ansvarsområde – som fx når et kirkemedlem hævder at have modtaget åbenbaring til vejledning for hele Kirken eller for et andet menneske, som vedkommende efter Kirkens orden ikke har nogen præsidierende myndighed over – kan man være sikker på, at sådanne åbenbaringer ikke er fra Herren.

Vi modtager ikke altid inspiration eller åbenbaring, når vi beder om det. Nogle gange modtager vi først en åbenbaring på et senere tidspunkt, og andre gange bliver vi overladt til selv at træffe en beslutning. Vi kan ikke fremtvinge det, som er åndeligt. Sådan må det være. Formålet med livet – at høste erfaringer og at udvikle tro – ville blive forpurret, hvis vor

himmelske Fader anviste os enhver handling, endog enhver vigtig handling. Vi må træffe vore egne beslutninger og bære følgerne af dem for at kunne udvikle selvtillid og tro.

Selv i beslutninger, vi anser for meget vigtige, modtager vi til tider intet svar på vore bønner. Det betyder ikke, at vore bønner ikke er blevet hørt. Det betyder blot, at vi har bedt angående en beslutning, som vi af den ene eller den anden grund selv må træffe uden at blive vejledt ved åbenbaring. Måske har vi bedt om vejledning til at kunne vælge mellem flere alternativer, som er lige acceptable eller lige uacceptable.

På tilsvarende måde giver Herrens Ånd os næppe åbenbaringer om beslutninger, som er ligegyldige.

Hvis en beslutning kun har lille eller ingen betydning, bør vi handle ud fra vores eget skøn. Hvis beslutningen er vigtig – af årsager vi ikke kender – griber Herren ind og vejleder os. Hvis vi lever i harmoni med Ånden og søger dens vejledning, kan vi være sikre på, at vi nok skal modtage den vejledning, der er nødvendig for, at vi kan nå vores mål. Herren undlader ikke at hjælpe os, hvis en bestemt beslutning har betydning for vores evige velfærd.

Jeg ved, at Gud lever, og at han virkelig giver sine børn åbenbaringer. Jeg beder til, at vi vil være værdige og villige, og at han vil velsigne os, så vi kan vokse i dette åbenbaringsprincip. ■

Fra en tale boldt på Brigham Young University den 29. september 1981. Udgivet i Den danske Stjerne 1 december 1983.

NOTER

1. *Et studium af trosartiklerne*, s. 218.
2. Se »Bøn og svar«, *Den danske Stjerne*, maj 1980, s. 32.
3. Conference Report, apr. 1899, s. 52.
4. Se *History of the Church*, 5:85.
5. »Handlefridhed eller inspiration«, *Den danske Stjerne*, maj 1978, s. 17-24.

HAV HØJE TANKER

HÆV DINE TANKER
OP PÅ ET HØJERE NIVEAU
(se Fil 4:8).

NU forstår jeg

FÁBIO HENRIQUE N. DA SILVA

Jeg hørte første gang om Kirken i juni 1995, da jeg var 13 år gammel. Jeg havde altid haft et ønske om at finde ud af, hvor jeg kom fra, og hvor jeg skulle hen, når jeg døde, men jeg havde aldrig søgt svarene inden for religion. Jeg tænke, at det nok var noget, jeg fandt ud af med tiden.

En aften gik nogle af mine venner, min storebror og jeg og talte sammen. Mens vi snakkede, gik to missionærer fra Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige forbi os. Samtaleemnet skiftede til religion. Min kusine sagde, at hun var ved at blive undervist af missionærerne, og at hun fandt det meget interessant. Hun fortalte os om Mormons Bog og om en, der hed Joseph Smith. Da hun sagde, »Mormons Bog«, vakte det min interesse, og jeg bad om at få lov til at se bogen. Hun sagde: »Hvis nogen af jer vil se bogen, kommer missionærerne på besøg hos mig i morgen. Så kan I få et eksemplar af dem.« Og det var lige præcis, hvad min bror og jeg gjorde.

Vi var der på det aftalte tidspunkt for at overvære undervisningen. Vi stillede mange

*Da jeg hørte
om Mormons
Bog, blev jeg
nysgerrig. Da jeg
bad angående
den, fortalte
Ånden mig, at
den var sand.*

spørgsmål. Budskabet gav mig en god følelse, og jeg var overbevist om, at det, som missionærerne sagde, var sandt. Ånden vidnede for mig om, at deres ord var sande. Samme aften fik min bror og jeg et eksemplar af Mormons Bog.

Senere kom missionærerne til vores hjem og gav os den første lektion. Bagefter fik vi udfordringen: »Vil I bede til vor himmelske Fader og søge svar på, om Mormons Bog er sand?« Vi sagde begge ja.

Den første aften bad jeg, inden jeg lagde mig til at sove, men jeg var så træt, at jeg faldt i søvn uden at vente på et svar. Den anden aften bad jeg igen, men fik ikke noget svar. Den næste aften bad jeg endnu engang. Jeg ønskede at opleve det, som missionærerne havde forklaret mig: »Dit hjerte brænder i dig, og derved skal du fornemme, at det er rigtigt« (L&P 9:8). Jeg bad og ventede, men jeg fik ikke noget svar. Men jeg gik til ro i forvisning om, at jeg en dag nok skulle få det.

Næste dag var det første søndag i måneden, og vi tog til kirke. Da var det, at det skete. Mens jeg sad i klassen, begyndte jeg

at føle noget, som jeg aldrig før havde følt – noget som gjorde, at jeg følte mig meget lykkelig. Da nadvermødet begyndte, følte jeg trang til at bære vidnesbyrd, men jeg havde ikke mod til det. Men jeg var sikker på, at Mormons Bog var sandt.

Min bror og jeg tog gladelig imod evangeliet. Vi havde et vidnesbyrd om Mormons Bog, og vi vidste, at alt det andet, som missionærerne havde undervist os i, også var sandt.

Disse vidnesbyrd skulle gøre os stærke i Kirken, for vi var udsat for mange prøvelser. Min mor ville ikke lade os blive døbt, men hun hindrede os ikke i at gå i kirke. Vi gik trofast i kirke og til seminar. I skolen blev jeg også forfulgt af nogle af dem, jeg troede var mine venner. Det var en svær tid, men disse oplevelser styrkede mit vidnesbyrd.

Efter syv måneder udfordrede en missionær os til sammen med ham at faste angående formålet med at blive døbt. Da vi afsluttede fasten, kom missionærerne hjem til os og talte med min mor. Til vores store glæde gav hun min bror og mig tilladelse til at blive døbt.

Prøvelser gør os stærke.

Min bror og jeg er stadig fuldt aktive i Kirken.

Vi har begge været på fuldtidsmission. Når jeg læser i Mormons Bog, når jeg går i kirke, når jeg kommer til institut, når jeg beder til vor himmelske Fader, når jeg faster, og når jeg holder budene, bliver mit vidnesbyrd ved med at være urokkeligt.

Nu forstår jeg, hvorfor missionærerne gerne vil have de mennesker, de underviser, til at bede om et vidnesbyrd om Mormons Bog. Takket være Mormons Bog fandt jeg den sande kirke og svarene på mine spørgsmål. ■

Fábio Henrique N. da Silva er medlem af Passaré Ward i Fortaleza Søndre Stav i Brasilien.

Kirkens første missionær

Kirkens første missionær var på daværende tidspunkt ikke klar over, at hans indsats førte til, at Kirken fik to af sine største ledere.

RYAN CARR
Kirkens tidsskrifter

Hvad hvis du blev nødt til at tage på mission alene – uden kammerat, uden at have været på missionærskole, uden nogen undervisningsmaterialer at undervise ud fra – hvis du kun kunne tage dit vidnesbyrd, Ånden og Mormons Bog til hjælp? Hvordan ville du klare dig?

Det var nøjagtig, hvad Samuel Smith – Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Helliges første officielle missionær – gjorde. Samuel, profeten Josephs lillebror, var 22 år gammel, da han drog ud på sin første mission. Det eneste han havde med sig, mens han vandrede alene rundt i byerne i nærheden af Palmyra i staten New York, var en rygsæk fuld af nytrykte eksemplarer af Mormons Bog.

Mens Samuel voksede op, læste familien Smith i Bibelen og bad familiebøn. I sine teenageår vidste Samuel, at genoprettelsen var i gang. Om aftenen samledes han og resten familien for at høre Joseph fortælle om frelsesplanen og »de storslåede og vidunderlige sandheder, som Gud havde åbenbaret for ham.«¹

Da Samuel var 21, drog han til Harmony i Pennsylvania, hvor hans bror Joseph og Oliver Cowdery var i færd med at oversætte Mormons Bog. Den 15. maj 1829, blot et par dage før Samuel ankom, havde Joseph og Oliver modtaget Det Aronske Præstedømme af Johannes Døber og havde døbt hinanden med den myndighed, de netop havde fået overdraget.

I Harmony viste Joseph Samuel en del af Mormons Bog, som han havde oversat, og »forsøgte at overbevise ham om Jesu Kristi evangelium, som nu var ved at blive åbenbaret i sin fylde.«

Joseph skrev, at Samuel »ikke var let at overbevise om dette,« så Samuel »gik ud i skoven for at han – ved lønlig og inderligt bøn – af en barmhjertig Gud måtte få den visdom, som kunne sætte ham i stand til selv at dømme. Resultatet var, at han fik en åbenbaring for sig selv.«²

Samuel fulgte Joseph og Oliver og blev som den tredje person i denne uddeling døbt den 25. maj 1829. Senere samme år var

Samuel et af de otte vidner, som fik mulighed for at undersøge guldpladerne. Næste forår, den 6. april 1830, var han et af de seks oprindelige medlemmer, da Kirken officielt blev organiseret. Der var andre, som også forkyndte evangeliet, men i juni 1830 indsatte Joseph Samuel som Kirkens første officielt kaldede missionær.

I missionsmarken

På sin første dag i missionsmarken gik Samuel 40 km. Han besøgte fire hjem, men ingen ønskede at købe et

eksemplar af Mormons Bog. Sulten, træt og modløs standede han op ved en kro. Samuel spurgte kroværten, om han kunne tænke sig at købe et eksemplar af Mormons Bog.

»Det ved jeg ikke rigtig,« sagde kroværten. »Hvor har du den fra?«

»Den er blevet oversat af min bror fra nogle guldplader, som han fandt nedgravet i jorden,« forklarede Samuel.

»Din løgnhals! Forsvind ud af mit hus – du skal ikke blive her et minut længere med dine bøger,« sagde kroværten. Så

I 1830 kom profeten Josephs lillebror Samuel inden for i et stuehus i staten New York, hvor han vidnede for Rhoda Greene (Brigham Youngs søster) om den nytrykte Mormons Bog.

den nat sov Kirkens første missionær under et æbletræ på den kolde, fugtige jord.³

Næste morgen forærede Samuel en fattig enke, som havde givet ham morgenmad, et eksemplar af Mormons Bog. Derpå gik han 13 km og præsenterede Mormons Bog for John Greene, en metodistpræst, som kun tog imod den for at se, om andre, som han kendte, kunne være interesseret i at købe et eksemplar. Hr. Greenes hustru, Rhoda, var søster til Brigham Young, men Brigham var endnu ikke blevet præsenteret for Kirken.

Da Samuel efter to uger vendte tilbage til Greenes hjem, erfarede han, at hr. Greene ikke havde fundet nogen, som var interesseret i Mormons Bog. Samuel gik derfor med til at vende tilbage et par måneder senere. Da han gjorde det, var hr. Greene ikke hjemme, men fru Greene fortalte Samuel, at hun havde læst bogen »og var meget glad for den.« Ånden tilskyndede Samuel til at lade

hende beholde bogen. Hun var så taknemlig, at »hun brast i gråd.« Samuel »forklarede hende, hvordan det var mest hensigtsmæssigt at læse bogen ... hvilket var at bede Gud, når hun havde læst den, om et vidnesbyrd om sandheden af det, hun havde læst, for så ville hun modtage Guds Ånd, som ville gøre det muligt for hende at kende det, der hører Gud til.«⁴

Senere opfordrede fru Greene sin mand til også at læse Mormons Bog. Det gjorde han, og de blev snart døbt.

En kommende profet omvendes

I 1830 solgte Samuel også et eksemplar af Mormons Bog til Brigham Youngs bror, Phinehas (eller Phineas) Young, der var metodistprædikant. Da han mødte Samuel for første gang, var Phinehas på hesteryg på vej hjem fra den kreds, hvor han forkyndte. Han havde gjort holdt ved en gård for at spise.

Mens han og familien talte sammen, trådte en ung mand i groft vævet tøj ind i stuen. Med en bog i hånden sagde den unge mand til Phinehas: »Jeg har en bog, sir, som jeg kunne tænke mig, De skulle læse.«

»Hvilken bog, sir?« spurgte Phinehas.

»Mormons Bog, eller som nogen kalder den, Guldibibelen.«

»Åh, så den skulle altså være en åbenbaring?« spurgte Phinehas.

Den unge mand slog op i bogen på De Tre Vidners og De Otte Vidners vidnesbyrd og sagde: »Dette er vidnernes vidnesbyrd om bogens sandhed.«

Phinehas læste deres vidnesbyrd. Da Phinehas så op fra bogen, sagde den unge mand: »Hvis De vil læse denne bog med en bøn i hjertet og bede Gud om at give Dem et vidnesbyrd, vil De erfare, at værket er sandt.«

Phinehas lovede at læse bogen, og bad derpå den unge mand om hans navn.

»Jeg hedder Samuel H. Smith.«

Det navn havde Phinehas lige set! »Så er De altså et af vidnerne.«

»Ja,« svarede Samuel. »Jeg ved, at bogen er en åbenbaring fra Gud, at den er blevet oversat ved Helligåndens kraft, og at min bror, Joseph Smith jun., er profet, seer og åbenbarer.«

Da Phinehas kom hjem, sagde han til sin hustru: »Jeg har her en bog, som hedder Mormons Bog. Den siges at være en åbenbaring, men jeg vil gerne læse den og finde fejlene i den, så jeg kan afsløre den for verden.«

Han holdt sit løfte og læste hele Mormons Bog – to gange på to uger. Men snarere end at finde fejl blev han overbevist om, at bogen var sand. En søndag, da hans

OMVENDT TIL MORMONS BOG

»At blive omvendt til [Mormons Bog] er at blive omvendt til Kristus, for

denne bog indeholder Kristi ord ...

At blive omvendt til denne inspirerede bog er også at blive omvendt til Jesu Kristi evangelium, for den rummer fylden af Jesu Kristi evangelium ...

At blive omvendt til Mormons Bog er sluttelig at blive omvendt til profeten Joseph Smiths profetiske kald. [Mormons Bog] er det guddommelige bevis på sandheden af Joseph Smiths kald.«

Ældste Joseph B. Wirthlin fra De Tolv Apostles Kvorum, »The Book of Mormon: The Heart of Missionary Proselyting«, Ensign, september 2002, s. 14.

menighed spurgte ham, hvad han mente om bogen, »forsvarede han den i ti minutter, hvorefter Guds Ånd pludselig kom over ham med en sådan kraft, at han på forunderlig vis talte længe om, hvor vigtig den var ... Han sluttede af med at fortælle forsamlingen, at han troede på bogen.«⁵

Samme sommer læste familien Young, heriblandt Brigham, og deres venner, familien Kimball, Mormons Bog og troede på den.

Fyld din egen rygsæk

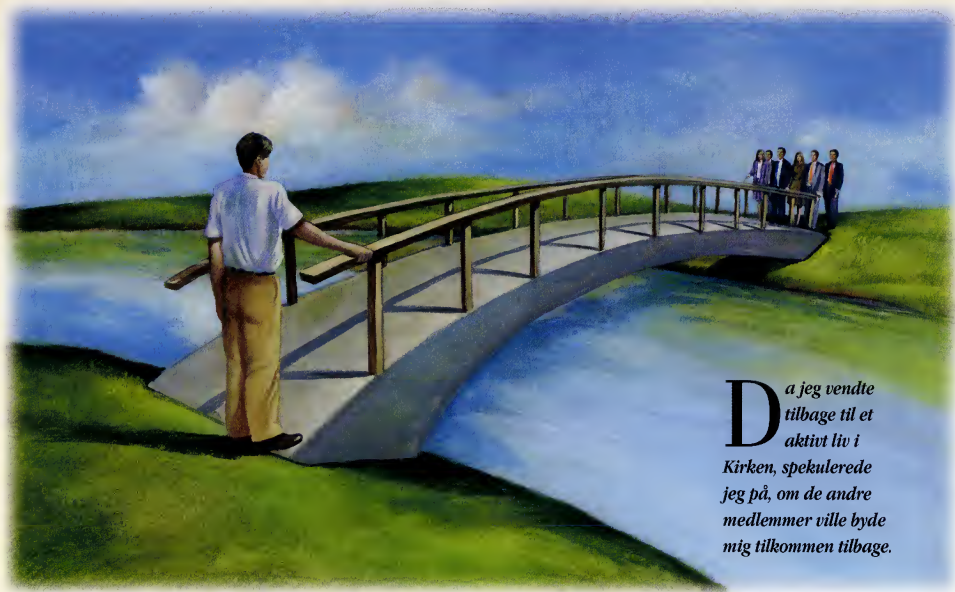
Kirkens første officielle missionær fik ikke døbt nogen og fik kun uddelt nogle få eksemplarer af Mormons Bog. Samuel vidste på daværende tidspunkt ikke, at to af disse eksemplarer ville blive årsag til, at mange mennesker blev trofaste medlemmer af Kirken, heriblandt Brigham Young, som præsiderede over Kirken fra 1844 til 1877, og Heber C. Kimball, som virkede som

apostel fra 1835 til 1868.

Ligesom Samuel kan du fylde din rygsæk med eksemplarer af Mormons Bog. Derefter kan du dele dem ud, ligesom du kan bære vidnesbyrd. Som Samuels kortvarige mission viser, ved man måske ikke altid, hvem der bliver grebet af Ånden ved at læse i Mormons Bog. Men man kan regne med Moronis løfte: Hvis et menneske beder oprigtigt angående Mormons Bog, »vil [Gud] åbenbare sandheden deraf for [det] gennem den Helligånd kraft« (Moroni 10:4). ■

NOTER

1. Lucy Mack Smith, *History of Joseph Smith*, red. Preston Nibley, 1958, s. 82.
2. *History of the Church*, 1:44.
3. Beskrivelsen af Samuel Smiths første mission er taget fra *History of Joseph Smith*, s. 168-171, 187-188.
4. *History of Joseph Smith*, s. 187.
5. Beskrivelsen af Phinehas Youngs oplevelse er taget fra S. Dilworth Young, »Here Is Brigham ...« 1964, s. 50-52.

Da jeg vendte tilbage til et aktivt liv i Kirken, spekulerede jeg på, om de andre medlemmer ville byde mig tilkommen tilbage.

Medfølelse med dem, der kæmper

Venskab og medfølelse kan styrke dem, som føler sig tiltrukket af deres eget køn.

NAVN TILBAGEHOLDT

Den inspirerende beretning om Hanna i Det Gamle Testamente skildrer, hvordan en, som midlertidigt er berøvet et normalt familieforhold, lider på grund af sin manglende evne til

at føde et barn. Hanna blev hånet af sin mands anden hustru, »fordi Herren havde lukket hendes moderliv. I sin fortvivelse bad hun til Herren, mens hun græd højt« (1 Sam 1:6, 10).

Der er medlemmer i Kirken i vore dage, som også føler sig fortvivlede, fordi de ikke fuldt ud nyder glæden ved familielivet. Dette skyldes ikke ufrugtbarhed. Årsagen er heller ikke, at de ikke har haft en passende mulighed for at blive gift. De er endnu ikke i stand til at have deres egen familie på grund af deres seksuelle orientering.

Det er de brødre og søstre i Kirken, som føler sig tiltrukket af deres eget køn, og som samvittighedsfuldt bestræber sig på at efterleve budene. Det er dem, som forkaster den moderne opfattelse af, at homoseksualitet er en acceptabel livsstil. Det er dem, som i erkendelse af, at vi ikke opkaldes efter det, som frister os, afskyer betegnelsen »bøsse« og i stedet påtager sig Kristi navn.

Jeg er en af dem.

Styrket ved udholdenhed

For dem af os, som står over for denne udfordring, er den eneste måde at føre et retfærdigt liv på, at udskyde eller undvære noget, som de fleste mennesket i hjertet længes efter, nemlig den form for partnerskab og samhørighed, som findes i et ægteskab. I de knugende, ensomme stunder, som denne virkelighed medfører, finder jeg et sammenfællelskab i Frelserens omsluttende arme og hans forsoning. I sådanne stunder får Frelserens ord, »min nåde er dig nok« (2 Kor 12:9), en ny og dybere betydning.

Det er en uheldig dobbelthed at længes efter at følge Kristus og hans lærdomme vedrørende ægteskabet og familien, skønt man er ude af stand til at leve efter dem på grund af ens uforenelige seksuelle tilbøjeligheder. Hver gang jeg fortvivler, finder jeg trøst i det, som Herren giver os løfte om i Lære og Pagter 58:2-3:

»Thi sandelig siger jeg jer: Velsignet er den, som holder mine bud, det være sig i liv eller død, og den, der er tro i trængsel, skal få større løn i himmeriges rige.

I kan ikke nu med jeres naturlige øjne se Guds hensigt med hensyn til det, som skal komme herefter og den herlighed, der skal følge efter megen trængsel.«

Her håber jeg på baggrund af mine egne erfaringer og de udfordringer og behov, som mange kirkemedlemmer med homoseksuelle tilbøjeligheder står over for, at kunne forklare, at større forståelse og medfølelse fra

venner, familie og kirkemedlemmer kan være som et boltværk imod fristelser.

Man kan vælge, hvordan man vil reagere – men ikke om man vil fristes

Det er sjældent, at hellige, som føler sig tiltrukket af deres eget køn, fortæller andre om deres udfordring. For mit vedkommende er det kun Herren, min biskop og nogle få nære og forstående venner, som behøver at kende til denne kamp.

Men til tider fornemmer familien og menighedens medlemmer, at et medlem har sådanne tilbøjeligheder. Hvis andre nærer sådanne tanker om mig, er jeg taknemlig for, at jeg i mit forhold til Kirkens medlemmer aldrig har hørt vittigheder eller sladder, som bagatelliserer en kamp, hvor en sjæls skæbne er uvis. Som ældste Dallin H. Oaks fra De Tolv Apostles Kvorum har sagt: »Enkeltpersoner ... som slås med homoseksuelle tilbøjeligheder, har særlig behov for den kærlighed og opmuntring, som det er ethvert medlems pligt at udvise.«¹

Vi befinder os ofte i et skjult dilemma af frygt for at blive betragtet som »afvigere«, som selv har valgt disse tilbøjeligheder. For de fleste sidste dages hellige, som slås med denne udfordring, kunne intet være mere usandt. En forfatter har skrevet: »Hvorfor ville en, som har en stærk overbevisning om Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Helliges guddommelige oprindelse, vælge at indlade sig på en pinagtig strid med dette vidnesbyrd ...? Homoseksuelle tilbøjeligheder skaber en meget svær udfordring for Kirkens medlemmer og er sjældent noget, de involverede selv vælger. Denne prøvelse rammer selv de tapre.«² Vores valg går ud på, om vi vil trods eller give efter for fristelsen, ikke om vi ønsker at have selve fristelsen.

Omvendt går læren om handlefrihed imod verdens forsøg på at retfærdiggøre homoseksuel adfærd med henvisning til det, som formodes at være biologiske eller fysiologiske årsager. Ældste Oaks har sagt: »Når vi har nået ansvarlighedsalder, kan udtalelsen, »sådan er jeg født,« ikke undskylde handlinger eller tanker, som ikke er i overensstemmelse med Guds befalinger. Vi må lære at leve på en sådan måde, at en svaghed, som er jordisk, ikke hindrer os i at nå det mål, som er evigt.«³

Han, som konstaterer, at »intet er umuligt for Herren,« (1 Mos 18:14) kan hjælpe os til at beherske homoseksuelle tilbøjeligheder.

Den frygt som omvendelsen afføder

Da jeg første gang traf beslutning om at omvende mig fra homoseksuel adfærd, var jeg meget bange for, hvordan min biskop ville reagere. Mon han ville reagere med afsky eller vrede? Mon han ville give mig endnu dårligere samvittighed, end jeg allerede havde, over at have syndet?

Af angst for at afsløre en så personlig udfordring udskød jeg omvendelsesprocessen i mange måneder. Da jeg endelig talte med biskoppen, tyngede han mig ikke med yderligere skyldfølelse, men bønfuldt med ord, der var lige så bedende som Almas, mig om at komme tilbage til folden: »Dersom I har følt jer påvirket til at synge sangen om den forløsende kærlighed, vil jeg spørge jer, om I også føler således nu?« (Alma 5:26). Biskoppens rolige og åndelige reaktion på min bekendelse gjorde det lettere for mig at henvende mig til ham efterfølgende, for jeg vidste, at jeg ville blive mødt med kærlighed og imødekommethed. Hans kristuslignende indstilling gjorde det lettere for mig at omvende mig.

Frygten for at henvende mig til biskoppen var ikke mindre end følelsen af at være uværdig til at være i kirke sammen med mennesker, som førte et godt liv og ikke havde hengivet sig til de synder, jeg havde begået. Den første søndag, jeg var i kirke igen, var jeg overbevist om, at alle kunne se lige ind i sjælen på mig og aflæse, hvad jeg var skyldig i, og de følelser, jeg kæmpede med.

Men min ængstelse blev gjort til skamme, da menighedens medlemmer med deres kærlige venskab bød mig velkommen tilbage. Omvendelsen ville have været meget sværere, hvis jeg var gået fra at være et mindre aktivt medlem til et knap så accepteret medlem af menigheden.

Forstående og kærlige sidste dages hellige venner og familie er uundværlige i omvendelsesprocessen. Da jeg første gang bad nogle få af mine gamle venner om hjælp ved at afsløre min kamp, var jeg bange for, at de ville afvise mig. Men ligesom Frelseren aldrig afviste nogen på grund af deres fristelser, har mine venner heller ikke svigtet mig på grund af min svaghed. Hvis de nogen sinde har følt sig

skuffede over at høre om mine fristelser og fejltagelser, har de erstattet disse følelser med den form for næstekærlighed, som præsident Ezra Taft Benson (1899-1994) har beskrevet: »I mit hjerte nærer jeg kærlighed til alle Guds børn. Jeg har ingen dårlige følelser for noget menneske. Ligesom jer *hader jeg synden, men jeg elsker synderen*. Vi har alle behov for at omvende os.«⁴

Når jeg føler mig overvældet af min situation, føler jeg mig meget velsignet ved at have disse venner, som lytter og opmuntrer mig. De styrker mig i min beslutning om at holde ud indtil enden. De ord, som trøstede og opløftede profeten Joseph Smith trøster og opløfter også mig: »Dine venner er trofaste, og de skal atter hilse dig med varmt hjerte og vennehånd« (L&P 121:9).

Fristelse er ikke overtrædelse

Nogle mennesker går ud fra, at alle, som har homoseksuelle tilbøjeligheder, er fordærvede. Men, som jeg så ofte må sige til mig selv, så er jeg, på grund af min omvendelse og min oprigtige bestræbelser på at efterleve budene, lige så værdig som alle andre sidste dages hellige, til at tjene i et kald og i templet, til at nyde nadveren, til at holde tale og undervise i kirken og til at bære præstedømmet. Som præsident Boyd K. Packer, fungerende præsident for De Tolv Apostles Kvorum, har sagt: »Hvis man ikke giver efter for fristelsen, har man ingen grund til at føle skyld.«⁵

Snarere end at være moralsk utilstrækkelige udvikler mange af os åndelige muskler i kraft af modgangens gymnastik.⁶ Det er en kamp, som kan opbygge et meget nært forhold til vor himmelske Fader og Frelseren, fordi sejren afhænger af vores evne til fuldstændig at forlade os på dem. For mig har disse ord fra Frelseren personlig betydning: »De raske har ikke brug for læge, det har de syge« (Matt 9:12).

Andre er måske fanget af andre fristelser – spiritus, tobak, pornografi, hasardspil og andre alvorlige synder. Og selv om vi måske ikke bliver fristet til at begå alvorlige overtrædelser, bliver vi dog alle fristet hver eneste dag. Og vi mener ikke, at mennesker, som udsættes for store eller små fristelser, er umoralske, blot fordi de bliver fristet. Ældste Oaks giver os denne påmindelse: »Men samtidig bør vi altid skelne mellem syndige *handling*er og upassende *følelser* eller potentielt

farlige *svagbeder*. Vi bør kærligt støtte dem, der kæmper for at undgå fristelser.»⁷

Jeg nyder den velsignelse at omgås mennesker, der ser mig, som jeg virkelig er, og ikke som en overfladisk stereotyp person. Derved følger de Frelserens eksempel: »Mennesker ser på det, de har for deres øjne, men Herren ser på hjertet« (1 Sam 16:7).

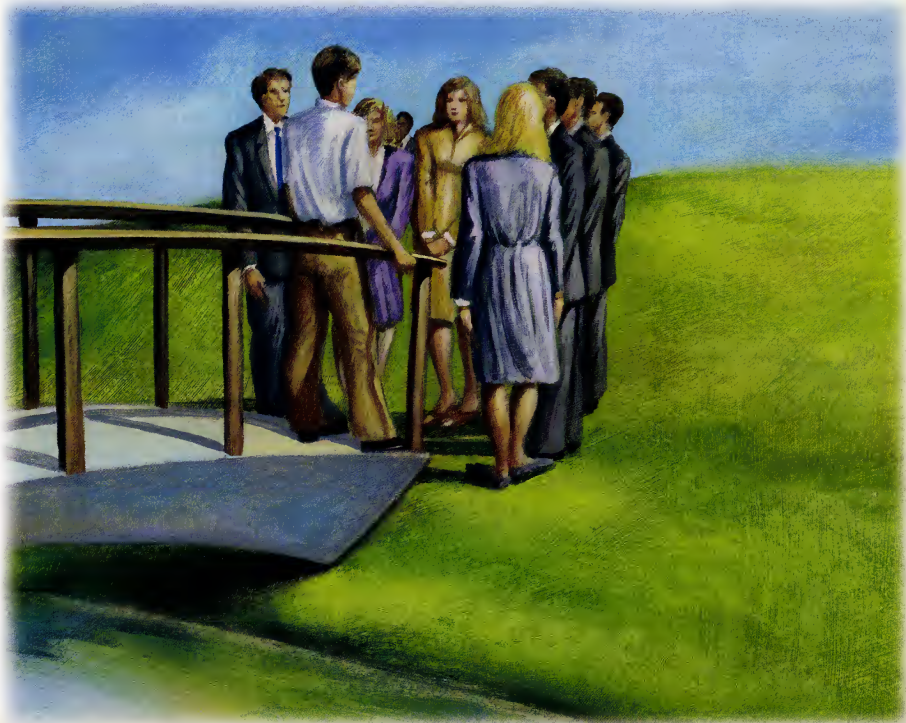
Uanset hvilke fristelser vi udsættes for, må vi alle sætte vores lid til, at Frelserens forsoning udgør den bro, som fører os tilbage til vor Fader i himlen. Ingen kan ikke gøre det alene.

Den individuelle timing

Noget af de mest ubehagelige, jeg oplever i min stræben efter at overvinde min homoseksuelle tilbøjelighed, er, når et kirke- eller familiemedlem spørger om, hvorfor jeg endnu ikke er gift. Men det er endnu værre at høre de frygtede ord: »Jeg kender den ideelle person, som du skulle tage at invitere ud.«

For nogle kan det at gå i byen med personer af det modsatte køn være en kærrkommen måde at arbejde sig igennem upassende tilbøjeligheder på. Men for andre ligesom mig er tiden måske endnu ikke

Hjælpssomme
venner i Kir-
ken har øvet
en god indflydelse og
bar hjulpet mig til at
træffe gode valg.

inde til at gå ud med nogen. At presse mig til at gå ud med nogen har den utilsigtede effekt, at det ripper op i den smerte og frustration, jeg føler. Jeg håber, at jeg en dag kan tømme mine tilbøjeligheder så meget, at jeg kan gøre de første spæde forsøg på at gå ud med nogen. Men jeg må have fred til at gøre det uden at andre pånøder mig deres tidsplaner eller venner.

Nogle siger, at homoseksuelle tilbøjeligheder kan »helbreds« ved blot at gå ud med nogen og blive gift. Men præsident Gordon B. Hinckley har afvist denne opfattelse: »Ægteskabet må ikke betragtes som en terapi, man benytter til at få løst problemer som for eksempel homoseksuelle eller sådanne vaner. De må først overvindes med en fast beslutning om aldrig nogen sinde mere at falde tilbage til sådanne vaner igen.«⁸

Den evne, som personer med homoseksuelle tilbøjeligheder har, til at gå ud med en anden og blive gift, afhænger af, hvordan det med Herrens hjælp lykkes dem at overvinde deres tilbøjeligheder. Det er en kamp, som hverken er let eller hurtig. Den tålmodighed, andre viser under denne proces, øger i høj grad vores egen. I modsætning til det indtryk, som de populære medier efterlader, er der mange mennesker, som det er lykkedes at overvinde deres homoseksuelle tilbøjeligheder.⁹ For andre kan det være en livslang prøve,¹⁰ som skal vise, om de er villige til at gøre, som Frelseren sagde, nemlig at »fornægte sig selv og tage [deres] kors op og følge mig« (Matt 16:24).

Hjælp de enlige til at undgå ensomhed

Den tid og det venskab, som mange så gavmildt tilbyder, er af større værdi end venners og kirkemedlemmers forsøg på at få mennesker til at danne par. De ægtepar, som indlemmer mig i deres sociale kredse ved at invitere mig med til familieaften eller andre aktiviteter, er med til at støtte mig i perioder med fristelser og ensomhed. De følger Frelserens formaning om at kaste et vod, som favner bredt.

»Hvis I kun elsker dem, der elsker jer, hvad løn kan I så vente? Det gør tolderne også.

Og hvis I kun hilser på jeres brødre, hvad særligt gør I så? Det gør hedningerne også« (Matt 5:46-47).

Den mest stærke tanke, jeg til tider oplever, er følelsen af at stå uden for Kirkens lærdomme om familien og

ægteskabet. Den tid, jeg tilbringer sammen med forskellige familier, giver mig mulighed for at føle, at jeg har del i læren om familien. Ved at tilbringe tid sammen med mig opfylder mange familier disciplens kendetegn, at vi skal være »villige til at bære hinandens byrder, at de bliver lette« (Mosiah 18:8).

Tid sammen med retsrafne venner og deres familie har også stor betydning for, at jeg træffer de korrekte valg. Det er, når jeg føler mig mest ensom, at fristelsen til at søge upassende selskab er størst. Ved i stedet at omgås familier, som har evangeliet som det centrale i deres liv, er det lettere for mig at vælge en bedre kurs, som giver mig en forsmag på de familievelsignelser, som en dag ved trofasthed kan blive mine.

Sorgen vendes til glæde

Uanset om man ved eller blot fornemmer, at en retsrafte ven eller familiemedlem kæmper med homoseksuelle tilbøjeligheder, kan man være forvisset om, at vedkommende i kraft af sit medlemskab ikke er tilfreds med at slås med disse fristelser. Man skal ikke forveksle fristelse med overtrædelse.

Vor Fader i himlen og vor Frelser kender vore behov og kan hjælpe dem af os, som står over for denne udfordring, til at holde ud indtil enden. Dette opnår de delvis gennem sande disciple, som er villige til at tilbyde deres tid, forståelse og medfølelse. Ved således at blive styrket i vore retfærdige beslutninger og ved at være lydige mod Frelserens lærdomme, bliver vores fortvivlelse vendt til glæde og håb, ligesom Hanna følte, da hendes bønner endelig blev besvaret (se 1 Sam 2:1). Vi bliver da bedre til med held at imødegå dette livs prøver og finde vejen hjem. ■

NOTER

1. »Tiltrukket af sit eget køn«, *Stjernen*, marts 1996, s. 24.
2. Erin Eldridge, *Born That Way?* 1994, s. 33.
3. *Stjernen*, marts 1996, s. 18.
4. *The Teachings of Ezra Taft Benson*, 1988, s. 75; fremhævelse tilføjet.
5. »I er Guds templer«, *Liabona*, januar 2001, s. 87.
6. Se Neal A. Maxwell, »Trofast udholdenhed«, *Liabona*, april 1999, s. 12.
7. *Stjernen*, marts 1996, s. 21.
8. »Ærbødighed og moral«, *Stjernen*, juli 1987, s. 45.
9. Se for eksempel Robert L. Spitzer, »Can Some Gay Men and Lesbians Change Their Sexual Orientation? 200 Participants Reporting a Change from Homosexual to Heterosexual Orientation«, *Archives of Sexual Behavior*, oktober 2003, s. 403-417.
10. Se Boyd K. Packer, *Liabona*, januar 2001, s. 87.

Lille Liahona

Et skattekort

PRÆSIDENT THOMAS S. MONSON

Forsterådgiver i Det Første Præsidentskab

**Præsident Monson
giver os tre stykker
af et evigt skattekort.**

Da jeg var dreng, holdt jeg meget af at læse *Skatteøen* af Robert Louis Stevenson. Jeg så også eventyrfilm, hvor forskellige personer hver havde et stykke af et slidt kort, der kunne vise vejen til begravede skatte, hvis blot stykkerne blev fundet og sat sammen.

Verdens Frelser talte om skatte. I sin bjergprædiken sagde han:

»Saml jer ikke skatte på jorden, hvor møl og rust fortærer, og hvor tyve bryder ind og stjæler.

Men saml jer skatte i himlen, hvor hverken møl eller rust fortærer, og hvor tyve ikke bryder ind og stjæler.

For hvor din skat er, dér vil også dit hjerte være« (Matt 6:19-21).

Den lovede belønning var ikke en skat af elfenben, guld eller sølv. Mesteren talte om rigdomme, der er inden for alles rækkevidde – ubeskrivelig glæde og evig lykke herefter.

[Jeg vil gerne give jer] tre stykker af jeres skattekort til evig lykke.

For det første: Lær af fortiden. Vi har alle en arv – hvad enten det er fra pionerforfædre, senere omvendte eller andre, der har været med til at forme vores liv. Denne arv

udgør en grundvold, som hviler på ofre og tro. Det er vores privilegium og ansvar at bygge på en sådan fast og stabil grundvold.

For det andet: Forbered jer til fremtiden.

Det er nødvendigt at forberede og planlægge, så vi ikke sløser livet bort. Uden et mål kan vi ikke få nogen virkelig succes. Vores rejse ind i fremtiden bliver ikke en jævn landevej, der strækker sig herfra og til evigheden. I stedet er der skilleveje og sving på vejen, for ikke at nævne de uventede bump. Vi skal bede dagligt til en kærlig himmelsk Fader, der ønsker, at det går enhver af os godt i livet.

For det tredje, lev i nuet Nogle gange lader vi vore tanker om morgendagen fylde for meget i dag. Dagdrømme om fortiden og længsel mod fremtiden kan give tryk-
hed, men det kan ikke erstatte at leve i nuet. I dag er mulighedernes dag, og vi skal gribe den.

Jeres skattekort er nu på plads: **Lær af fortiden, forbered jer til fremtiden, lev i nuet.**

Jeg slutter, hvor jeg begyndte. Vor Herre og Frelser sagde: »For hvor din skat er, dér vil også dit hjerte være« (Matt 6:21). ●

Fra en tale fra aprilkonferencen 2003.

TOMT FELT
**DET SKAL
JEG NOK**

Vær
venlig

Deltag
i familiens
aktiviteter

Sig tak

Udfor
dine
pligter med
glæde

Del med
andre

Bed for
din familie

Respekter
andres
ting

Vær
tålmodig

Giv en
i familien
et knus

Giv en
kompliment

Arbejd
sammen
med
familien

Vær en
glad
hjælper

Vær glad

Sig
undskyld

Adlyd
profeten

Lyt til
andre

Vær et
godt
eksempel

Vis
kærlighed
over for din
familie

Tilgiv
andre

Planlæg
en
familieaften

Læs i
skrifterne

Styrk din
familie

Folg
Jesus
Kristus

Ær dine
forældre

DET SKAL JEG NOK

SHEILA E. WILSON

»Vellykkede ... familier bygges på og fastholdes ved ... respekt, kærlighed, barmhjertighed, arbejde og sunde fritidsbeskæftigelser.« (»Familien: En proklamation til verden«, *Liahona*, oktober 1998, s. 24).

»Har du et reb?« råbte manden fra båden. Mandens familie havde været ude af fiske, da deres bådmotor var gået i stå. De kunne ikke komme i land. Villads' far styrede sin båd hen imod dem. Villads' brødre fik fat i et langt reb og kastede den ene ende hen til manden. Da rebet var blevet forsvarligt fastgjort til begge både, trak Villads' far langsomt mandens familie og deres båd ind til bredden.

Villads kiggede på rebet og spurgte sin mor: »Er vores reb stærkt nok til at trække båden?«

»Se godt på rebet,« svarede mor. Villads kunne se, at rebet var lavet af mindre snore, som var snoet sammen. »Når alle snorene trækker samtidig, er rebet stærkt – ligesom en familie,« sagde mor.

Villads spurgte: »Hvad gør vi for at gøre vores familie stærk?« Mor sagde, at han styrkede sin familie, hver gang han svarede: »Det skal jeg nok,« og med glæde udførte sine pligter eller var venlig mod sine søskende.

Hvad gør du for at gøre din familie stærk? Er du kærlig over for alle medlemmer af familien? Svarer du: »Det skal jeg nok!« når du bliver bedt om at hjælpe til? For at være en lykkelig familie er det vigtigt at foretage sig noget sammen, hvad enten det er havearbejde eller at tage på en udflugt.

Du kan bidrage til, at der er lykke i dit hjem. Når du bliver spurgt, om du vil hjælpe til, kan du svare: »Det skal jeg nok!«

»Det skal jeg nok«-spillet

Gør spillet klar: Tag side 14 ud af bladet, og klæb det fast på et stykke karton. Klip spillepladen og de små runde sedler ud. Lav nogle ekstra spilleplader, så alle i familien har en. Udfyld de tomme felter på pladen ved i hvert felt at skrive ordene fra de forskellige sedler.

(Skriv ordene i forskellige felter på hver plade, således at alle plader bliver forskellige). Læg sedlerne i en lille pose. Du skal bruge en del små spillebrækker til hver spiller (knapper, mønter eller bønner). Læg en brik i det midterste (tomme) felt på jeres bræt.

Spil spillet: Tag en seddel fra posen og læs den. Hvis en spiller har sætningen på sin plade, må vedkommende lægge en brik på det pågældende felt. Den første spiller, som udfylder fem felter på række – vandret, lodret eller på skrå – råber: »Det skal jeg nok!«

Forslag til fællestid

1. Bed børnene om at tegne nogle situationer, hvor de tjener et familiemedlem eller arbejder og hjælper til derhjemme. Hæft tegningerne sammen med tape, og sæt dem ind i en filmkasse (se Undervisning, den største kaldelse, 2000, s. 167). (Forsiden af kassen kan dekoreres, så den ligner et hus). Syng en sang eller en salme om familien, og rul tegningerne frem, så primarybørnene kan se dem. Når sangen er forbi, beder du det barn, hvis tegning ses i kassen, og to andre børn om at komme op og agere forskellige måder, hvorpå de med glæde kan hjælpe til i deres hjem. Lad børnene gætte, hvad de foretager sig. Gentag legen, så andre børn også kan være med.

2. På en stor seddel skriver du: »Lykke i familielivet vil med størst sandsynlighed opnås, når det er baseret på Herren Jesu Kristi lærdomme. Vellykkede ... familier bygges på og fastholdes ved ... respekt, kærlighed, barmhjertighed, arbejde og sunde fritidsbeskæftigelser.« Klip sætningerne i stykker ord for ord. Gem ordene, for Primary begynder. Bed børnene om at finde ordene og sætte dem sammen. På samme måde som de arbejder sammen for at sætte sætningerne sammen, er det også vigtigt, at vi arbejder sammen i vores familie. Vis børnene en seddel, hvorpå der står: »Jeg styrker min familie, når jeg _____.« Udfyld det tomme felt med nogle få ord (fx vasker op, river blade sammen, ser efter babyen, siger noget venligt, rydder op på mit værelse). Giv derefter sedlen til et barn, og lad vedkommende gentage alt, hvad du har sagt, og derefter tilføje sit eget forslag. Barnet lader sedlen gå videre den næste, som gentager, alt hvad der er blevet sagt, og føjer sine egne ord til, osv. ●

Fiskefadene

»Helligånden ... skal ... minde jer om alt« (Joh 14:26).

JENS KRISTOFFERSEN

En sandfærdig beretning

Da jeg som dreng voksede op i Danmark, holdt mine venner og jeg af at lege tagfat. Men en dag blev vi trætte af at lege den samme leg, så vi satte os ned og prøvede at finde på noget nyt og spændende at lege.

»Lad os tage ned til havnen,« var der en, der foreslog.
»Vi kan se på bådene og fiskerne.«

Det syntes vi alle, var en god ide, så vi sprang op på cyklerne. Jo, her var der meget mere spændende! Nogle fiskere spulede deres både rene, mens andre gjorde fisk i stand og solgte dem. Indtil fiskene blev solgt, blev de holdt i live i fiskefade – nogle trækasser med små huller i, som forsynede fiskene med frisk vand. Fadene gængede rundt mellem bådene og stødte ind i hinanden, når bølgerne slog til dem.

Det varede ikke længe, før vi blev trætte af blot at kigge på.

»Lad os lege tagfat,« var der en, der foreslog.
»Ikke igen?« sukkede en anden.
Min ven pegede på fiskefadene med et smørret grin.
»Derude.«

Ingen længe sprang vi fra fad til fad. Det var meget sjovere end at lege tagfat derhjemme. De glatte kasser

stødte sammen, hver gang der kom en bølge. En gang gled jeg og landede i vandet med et plask. Jeg spyttede saltvandet ud og trak mig selv op på et fad og hoppede over på et andet. Jeg trådte lige igennem låget! Fiskene nappede mig i tæerne. Det kildede, og jeg hinede af grin.

»Halløj, drenge!«, lød en brysk stemme. Jeg kiggede op og fik øje på en vred fisker, som kom hen imod os. »Se at komme væk fra fiskefadene, før I ødelægger dem. Hvis I ikke skrubber af, går jeg til jeres forældre!«

Vi løb op på land, tog vore våde strømper af og bandt dem fast på cykelstyret og kørte hjemad. Vores tøj tørrede i vinden, mens vi cyklede hjem.

Men skønt mit tøj var tørt, blev jeg afsløret af lugten af fisk. Da jeg trådte indenfor, lugtede mor til mig og spurgte mig, hvad der var sket.

»Jeg var nede i havnen sammen med mine venner. Jeg legede på et fiskefad, men så gled jeg og faldt i vandet,« indrømmede jeg.

Til min store overraskelse vældede tårerne frem i min mors øjnene. »Jens, du må aldrig lege dernede igen. Tænk på, hvad der kunne være sket! Du kunne være kommet til skade eller være druknet.« Hun knugede mig ind til sig. »Jeg ville blive så ked af det, Jens. Hvad skulle jeg stille op uden dig? Du må love aldrig at lege der igen.« Jeg gav min mor mit ord.

»Ihukommelse ... kommer ved Helligåndens gave.«

Ældste Henry B. Eyring fra De Tolv Apostles Kvorum, »Ihukommelse og taknemlighed«, Stjernen, januar 1990, s. 11.

Men et par uger senere kom mine venner hen og spurgte, om jeg ikke skulle med ned til havnen. Jeg huskede, hvor sjovt det havde været sidste gang, så jeg sprang op på cyklen og fulgte efter dem. Jeg glemte helt, hvad jeg havde lovet min mor.

»Du er den!« En af mine venner rørte mig og hoppede ud på et gyngende fiskefåd.

Jeg skulle lige til at rende efter ham, da jeg pludselig så min mors tårefyldte øjne for mig.

Det gibbede i mig. Jeg havde brudt mit løfte!

»Jeg skal hjem nu,« råbte jeg til mine venner.

»Hvad?« var der en af dem, der hylede. »Hvorfor? Vi er jo lige kommet.«

»Jeg er nødt til at tage hjem,« gentog jeg og steg op på cyklen.

Mine venner beklagede sig og prøvede at lokke mig til at blive, men jeg ville ikke lytte. En efter en kørte de andre også hjem.

Jeg satte cyklen på plads så stille, som jeg kunne, og gik ind på mit værelse. Jeg følte mig skamfuld over, at jeg var taget derhen, hvor jeg havde lovet min mor ikke at tage hen.

Efter en stund kom min mor ind på mit værelse. »Jeg kan se, at der er noget, der bekymrer dig, Jens. Hvad er der i vejen?«

Jeg sænkede hovedet og sagde lavmælt: »Jeg tog ned til havnen sammen med mine venner i dag. Jeg glemte, at jeg havde lovet dig, at jeg ikke ville gøre det mere. Men så snart vi kom derned, kom jeg i tanker om det. Jeg kørte hjem

med det samme. Det gjorde mine venner også. Mor, jeg er ked af, at jeg glemte det.«

Da jeg så op, smilede mor. »Jens! Jeg er så glad for, at du kom i tanker om det. Fordi du gjorde det, var du et godt eksempel for dine venner, og der var ingen af jer, som kom til skade.«

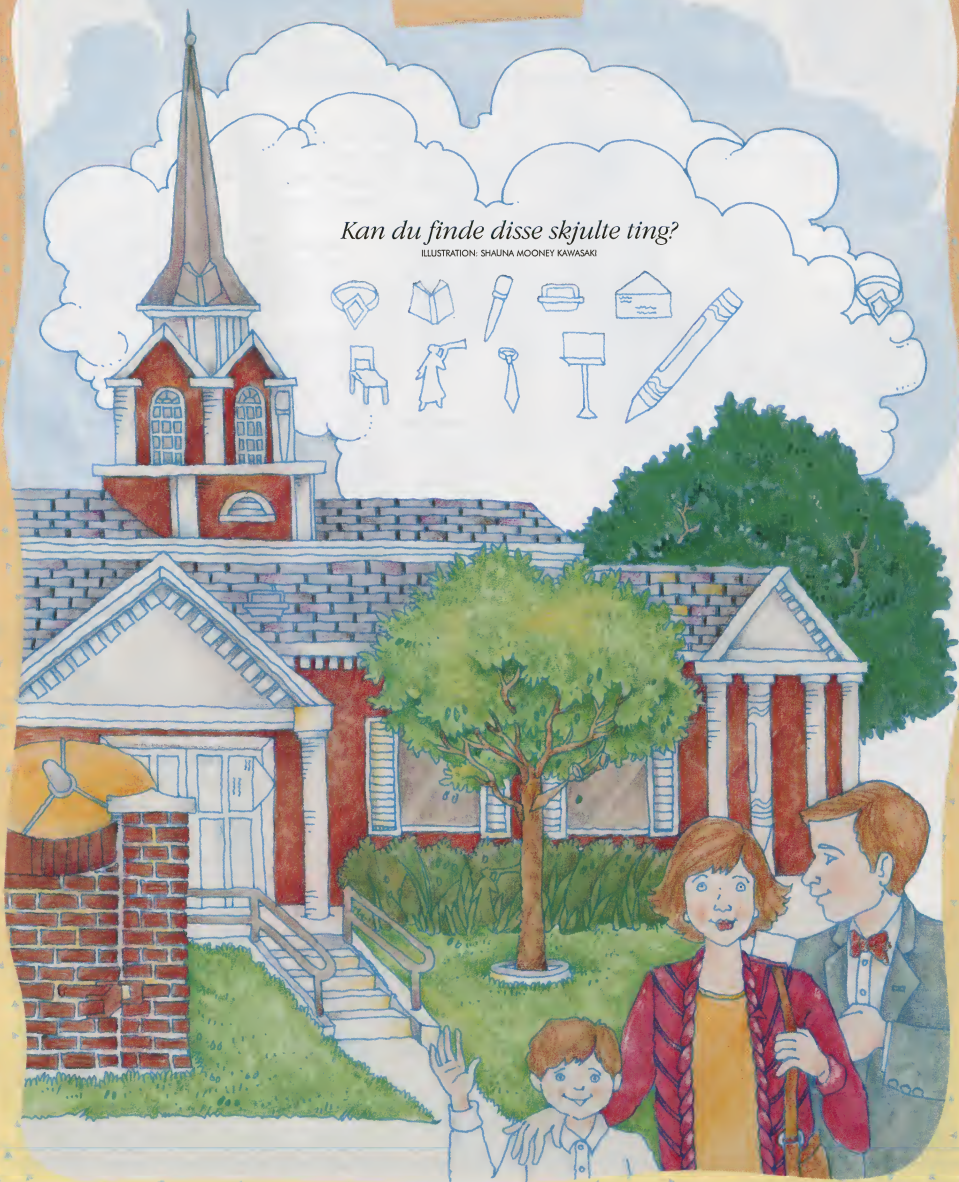
Lidt efter hentede hun et glas mælk og et stykke friskbagt kage til mig. Min mor bagte den bedste kage i hele verden. Jeg var taknemlig for det varme stykke kage – men endnu mere taknemlig for den varme følelse, jeg fik, da jeg huskede at gøre det rette. ●

Jens Kristoffersen er medlem af Horsens Gren i Aarhus Stav.

Kan du finde disse skjulte ting?

ILLUSTRATION: SHALINA MOONEY KAWASAKI

FRA PRÆSIDENT HEBER J. GRANTS LIV

Kaldet til at tjene

Som ung blev Heber J. Grant alvorligt syg. Han var bange for, at han skulle dø.

Himmelske Fader, hvis jeg får lov til at leve, lover jeg at være villig til at gå til jordens ende for at forkynde evangeliet.

Du er kaldet til at være den første missionær i Japan. Det bliver ikke let, men Herren har åbenbart, at det er din pligt. Tager du af sted?

Ja, præsident Snow.

Heber kom sig, og i 1901 kunne han holde sit løfte, da præsident Lorenzo Snow kaldte ham til missionær.

Heber missionerede i Japan i to år, men var ikke vidne til, at ret mange mennesker blev døbt, og han lærte aldrig rigtig sproget. En dag, hvor han var modløs, gik han ud i skoven for at bede.

Heber og hans kammerater måtte først få tilladelse til at forkynde i Japan. De blev interviewet til aviser og blade. De gjorde et godt indtryk, og de fik til sidst tilladelse til at forkynde.

Hvis det er din vilje, vil jeg gerne udføre en mission i Europa, når min mission i Japan er forbi.

Tre dage senere blev Heber hentet hjem til Utah af president Joseph F. Smith.

Velkommen hjem, ældste Grant.
Men du skal ikke være her ret længe.
Din næste opgave er at være president
for Den Europæiske Mission.

De, som er udvandret herfra,
er lykkeligere i Utah end nogen andre
steder i USA. Så længe jeg er konge,
har mormonerne religionsfrihed her.

Mens Heber var i Europa, mødtes
han med kong Oscar af Sverige
og Norge.

Heber J. Grant var missionær
i fem år. Da han kom hjem,
fortsatte han med at forkynde
evangeliet. Han rejste rundt til
stavskonferencer og forklarede
Kirkens medlemmer om
vigtigheden af visdomsordet
og mange andre af evangeliets
principper.

*Tilpasset efter Presidents of the
Church (Church Educational
System student manual, 1979),
s. 72-74.*

I et kærligt hjem

»Vellykkede ... familier bygges på og fastholdes ved ... respekt, kærlighed, barmhjertighed, arbejde og sunde fritidsbeskæftigelser« (»Familien: En proklamation til verden«, Liahona, oktober 1998, s. 24).

Man kan styrke sin familie ved at lære, lege, tjene og arbejde sammen. Søster Barbara B. Smith, som var hjælpeforeningspræsidentinde fra 1974 til 1984, har sagt: »Husk på, at en familie, der bygger på kærlighed ... bevares gennem arbejde og tjenestegerninger. Et hjem styrkes gennem arbejde, når arbejderen bliver respekteret« (»En sikker grundvold for ægteskabet og familien«, *Den danske Stjerne*, april 1982, s. 152).

Ved at hjælpe til derhjemme bliver du mere ansvarlig og taknemlig for det, som andre gør for dig. Ved at tjene dine familiemedlemmer viser du, at du elsker dem. Ved at vise dine talenter og hobbyer og deltage i sjove aktiviteter sammen med din familie lærer du mere om dine familiemedlemmer.

Til familieaften kan vi lære om, hvordan man arbejder, tjener og leger sammen. Profeterne har lovet os, at vores familie bliver stærkere, hvis vi bruger denne tid til at studere evangeliske principper og nyde at være sammen.

Præsident Ezra Taft Benson (1899-1994) har sagt: »Familien skal bruge mere tid sammen på arbejde og adspredelse. Der bør være afsat en dag om ugen til familieaften, hvor familien morer sig sammen, udfører arbejdsprojekter, opfører sketches, synger sange omkring klaveret, leger, nyder særlige forfriskninger og beder

familiebøn ... Dette binder familien sammen i kærlighed, stolthed, tradition, styrke og loyalitet« (»Frelse – en familiesag«, *Stjernen*, november 1992, s. 6). ●

Forslag til familieaftenaktiviteter

1. Klæb side L13 fast på et stykke karton. Klip huset ud langs de stiplede linjer. Klip derefter huset i stykker langs de stiplede linjer. Bland brikkerne, og sæt huset sammen igen. Hver gang du lægger en brik på det rigtige sted, kan du tænke på, hvad drengen eller pigen foretager sig for at hjælpe familien.

2. Til en familieaftenaktivitet kan du synge sange eller salmer om hjemmet og familien. Vælg til følgende aktivitet nogle ord, som gentages i sangene og salmerne. Hver gang du synger ordet *hjælp*, kan du for eksempel lade alle tænke på et eller andet, vedkommende kan gøre for at hjælpe familien. Når du synger ordet *kærlighed*, kan du tænke på, hvordan du kan vise kærlighed over for familiens medlemmer. Hver gang du synger ordet *hjem*, lægger du endnu en brik i puslespillet. Bliv ved med at synge, indtil I har lagt puslespillet færdig. Derefter kan I skiftes til at fortælle om, hvordan man kan hjælpe og vise sin familie kærlighed.

3. Til en familieaften eller en primarytale kan I tale om søster Barbara B. Smiths udtalelse. Hvordan kan du vise respekt over for dine familiemedlemmer?

Bemærk: Hvis du ikke ønsker at tage sider ud af bladet, kan du kopiere denne aktivitet, tegne den af eller udskrive den fra internettet på www.lds.org. Vælg »Dansk« i rullemenuen i øverste højre hjørne.

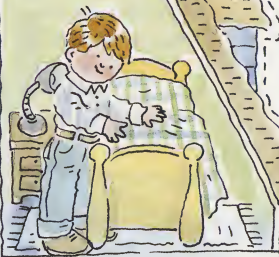
Fej
gulvet

Ryd legetøjet op

Red
sengen

Syng
sammen

I ET KÆRLIGT HJEM

Spil et spil sammen

Dæk bord

Læs sammen

Vær med til at lave mad

Sha-Lei elsker dans
og musik. I sommerfe-
rien øver hun sig på hula
i fire til tolv timer hver
dag, undtagen søndag.

Sha-Lei Kamaau

fra Ewa Beach på Hawaii

RICHARD M. ROMNEY

Kirkens tidsskrifter

Der er mange børn, som godt kan lide at danse. Men den otteårige Sha-Lei Kamaau fra Ewa Beach på Hawaii holder så meget af det, at hun i sin sommerferie øver sig i fire til tolv timer hver dag, undtagen om søndagen.

Men hvis du tilhørte den familie, som Sha-Lei kommer fra, ville du sikkert også være danser. Sha-Lei danser hula, den traditionelle dans på Hawaii, ligesom hendes mor og bedstemor gør, og ligesom hendes oldemor, tipoldemor og hendes tiptipoldemor gjorde. Det er seks slægtled af huladansere. Og de fleste af dem har også været hulalærere. Derudover er hendes fars efterkommer af en af de bedst kendte sidste dages hellige huladansere i Hawaii – Iolani Luahine.

Sha-Leis bedsteforældre, Howard og Olana Ai, er begge *kuma hula* (hulalærere) på deres egen *balau hula* (hulaskele). De er kendt vidt og bredt for deres iver for at hjælpe eleverne

med at udvikle deres talenter. For eksempel har bedstefar Howards drengehold i ni år i træk vundet førstestævningen ved de internationale hulakonkurrencer.

Bedstemor Olana underviser i dans og i principper på en og samme tid – principper som det at begynde med bøn, altid at klæde sig sømmeligt og at ære sin mor og far. For hende og hendes elever kan man ved hjælp af hula udtrykke sin taknemlighed

Familiens samling af musikinstrumenter viser den store kærlighed til den hawaiianske kultur, som Sha-Lei har til fælles med sine bedsteforældre, forældre og hendes bror Chaz.

for det, som Gud har skabt, og sin kærlighed og påskønnelse for andre.

Sha-Lei og hendes bror Chaz på ti år går til hulaundervisning hos deres bedsteforældre. De tilbringer også megen tid med at besøge deres bedsteforældre i deres hjem. De leger med hele familiens kæledyr, hunden Ginger. De beundrer samlingen af hawaiianske musikinstrumenter, og når bedstefar tager to eller tre instrumenter ned fra hylden, opfører de alle en improviseret koncert. Andre gange samles de med deres forældre og bedsteforældre omkring klaveret for at synge salmer. Sha-Leis familie ved nemlig en masse om musik.

De ved også meget om Hawaii. Ud over at undervise i sang og ukulelespil underviser Sha-Leis og Chazs forældre også i hawaiianske forhold på forskellige skoler på Hickam Air Force Base. Så børnene ved meget om øernes historie og kultur. Sha-Lei blev for nylig døbt, og hun glæder sig over at kunne fortælle andre, at Liliuokalani, Hawaiis sidste dronning, også var medlem af Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige. »Det er vigtigt at blive døbt«, siger Sha-Lei. »Det betyder, at jeg har lovet altid at huske på Jesus Kristus, og at jeg bør være et godt eksempel på en, som følger hans lærdomme.«

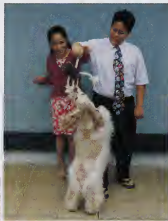
Sha-Lei fortæller også med glæde folk sit fulde navn: Sha-Lei Elizabeth Kanaiokanoe Kiowao'o Nu'uuanu Lindsey Kamauu. En af

grundene til at hendes forældre har givet hende hendes hawaiianske navn er, at de ville minde hende om det sted, hvor de boede, da hun blev født. Det betyder »Nu'uuanu smukke støvregn«. Sha-Lei kan også fortælle, at hendes familie har aner fra tretten forskellige lande – hawaiianske, samoanske, tonganske, indianske, spanske, skotske, hollandske, irske, walisiske, belgiske, engelske, danske og kinesiske. Det kan være særligt spændende at forske i sin slægt, hvis man hedder Kamauu til efternavn!

Sha-Lei holder også af familieaften. Som hendes mor siger: »Vi elsker at være sammen, og vi tilbringer så megen tid sammen, at vi ikke alene har familieaften, vi har et familieliv!«

»Mor og far fortæller os altid om, hvordan de blev viet i templet,« siger Sha-Lei. »Jeg tænker altid: »Der vil jeg også giftes!« Chaz siger også, at han gerne vil i templet – først for at udføre dåb for afdøde, når han fylder 12, og derefter som forberedelse til sin mission, når han fylder 19.

Men indtil videre er familien tilfreds med at spille musik sammen, synge til Kirkens møder, lære om evangeliet, templet, deres forfædre, historie, skikke og gode traditioner, og de nyder at danse hula sammen – måske i yderligere seks generationer. ●

Bedstemor Olana underviser i andet end dans – hun underviser også i principper og standarder. Sha-Lei og Chaz holder af at lege med hunden Ginger. Sha-Lei er det sjette led i hendes slægt, som danser hula.

Føl Herrens kærlighed ved at vise gavmildhed

Udvælg under bøn og læs de skriftsteder og lærdomme fra dette budskab, som opfylder behovene hos søstre på din kreds. Fortæl dem om dine egne erfaringer, og bær vidnesbyrd. Bed dem, du underviser, om at gøre det samme.

Howdan har du oplevet Herrens gavmildhed?

Eldste Neal A. Maxwell fra De Tolv Apostles Kvorum: »Blandt vor levende Guds fuldkomne egenskaber er der en, som er og vil blive til stor velsignelse for os, nemlig hans gavmildhed. Skønt dette er en vigtig egenskab, er vi tilbøjelige til at overse den.

Guds gavmildhed er knyttet til guddommelig glæde, sådan som den kommer til udtryk, når hans børn holder hans befalinger. Han er snar til at velsigne og finder behag i at ære de trofaste (se L&P 76:5). Guds gavmildhed kommer også til udtryk ved hans langmodighed, hans villighed til altid at svare, når hans børn sætter sig for at 'famle sig frem' (se ApG 17:27; L&P 112:13)» (*If Thou Endure It Well*, 1996, s. 39).

Præsident John Taylor (1808-1887): »Hvis vi har liv eller helbred eller ejendom, hvis vi har børn, venner og hjem, hvis vi har sandhedens lys, det evige evangeliums velsignelser,

Guds åbenbaringer og det hellige præstedømme med alle dets velsignelser, myndighed og ledelse, så kommer alt dette og enhver sand gave, som vi er i besiddelse af, fra Gud. Vi er ikke altid klar over det, men det er ikke desto mindre sandt, at vi står i gæld til Gud for alle gode og fuldkomne gaver» (*Kirkens præsidenters lærdomme: John Taylor*, 2001, s. 175).

Howdan kan du vise gavmildhed?

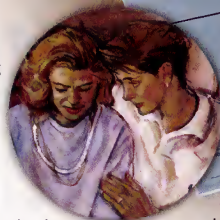
Andet Korintherbrev 9:7: »Men enhver skal give, som han har hjerte til – ikke vrangvilligt eller under pres, for Gud elsker en glad giver.»

Bonnie D. Parkin, Hjelpeforeningens præsidentinde: »Da Joseph Smith organiserede Hjelpeforeningen, kaldte han os til at 'hjælpe de fattige' og at 'frelse sjæle' [*Profeten Joseph Smiths lærdomme*, s. 289]. Når vi udfører dette hver, efterlever vi velfærdsprincipperne ... Herrens forråds-hus – hvor 'der er nok, ja, i overflod' – er [i symbolsk forstand], hvad Herren har lagt i hver enkelt af os (L&P 104:17). Det er, når en kvinde gør noget for en anden. Det er, når en søster tilbyder at lytte til eller tale med en søster, som måske er ensom. Det er, når en søster udvikler et nært

venskab med de søstre, hun besøger. Det er, når I og jeg med vore stærke sider, vore evner og talenter, er til velsignelse for andre.

Af det, han har givet os, vælger vi, hvad vi giver til Herrens forråds-hus. Søstre, kan I se den overflod, vi har at trække på? Hvilke gaver har I fået, som I kan bringe til Herrens forråds-hus? (»Velfærd: Det kronende princip i et kristent liv«, BYU's kvindekonference, 1. maj 2003, s. 3).

Præsident Marion G. Romney (1897-1988), forstærådgiver i Det Første Præsidentskab: »Yd gavmildt, så I selv kan vokse. Lad være med at give kun for at gavne de fattige, men giv også af hensyn til jeres eget velbefindende. Giv tilstrækkeligt, således at I kan hengive jer til Guds rige gennem indvielsen af jeres midler og jeres tid. I må betale en ærlig tiende og et gavmildt fasteoffer, hvis I ønsker himlens velsignelser. Jeg lover hver eneste en af jer, at I vil øge jeres egen velstand både åndeligt og timeligt. Herren vil belønne jer i forhold til jeres gerninger« (»Fastes velsignelser«, *Den danske Stjerne*, december 1982, s. 4). ■

Undervis som Frelseren underviste

Når vi bestræber os på at undervise, sådan som han underviste, bliver vi ligesom ham.

Frelseren benyttede sig af spørgsmål, som skulle opfriske hukommelsen, appellere til fornuften og tale til hjertet. Sådanne spørgsmål kan vi også benytte os af.

ÆLDSTE WALTER F. GONZÁLEZ
De Halvfjærds

Hvad slags mænd burde I da ikke være? Sandelig siger jeg jer: Som jeg er« (3 Nephi 27:27). Denne opfordring fra Frelseren til at blive, som han er, berører alle aspekter af vores tilværelse, også vores ansvar for at undervise i evangeliet. Ikke alene ved at følge hans forskrifter, men også ved at følge hans måde at undervise på, kan vi lære at blive bedre lærere.

Frelseren greb sin undervisning an på forskellige måder, når han ville påvirke mennesker omkring sig. Læg for eksempel mærke til, hvordan han stillede spørgsmål. Blandt de spørgsmål, som Frelseren stillede, var der nogle, som opfriskede hans tilhøreres hukommelse, andre, som skulle få dem til at tænke,

og atter andre, som skulle appellere til deres følelser.

Spørgsmål til hukommelsen

Ved en bestemt lejlighed spurgte en lovkyndig – en som tolkede loven – Herren om, hvad han skulle gøre for at arve evigt liv. Frelseren svarede på dette spørgsmål ved at stille et andet spørgsmål: »Hvad står der i loven? Hvad læser du dér?« (Luk 10:26).

Svaret fandtes i den lovkyndiges hukommelse. Da han havde svaret rigtigt, bestyrkede Frelseren ham i hans forståelse og sagde: »Du har svaret rigtigt. Gør det, så skal du leve« (Luk 10:28).

Ved en anden lejlighed, »kom Jesus på en sabbat forbi nogle kornmarker. Hans disciple blev sultne og begyndte at plukke aks og spise« (Matt 12:1). Farisæerne sagde, at hans disciple brød sabbatsloven. Frelseren svarede med spørgsmål, som var rettet mod farisæernes hukommelse:

»Har I ikke læst, hvad David gjorde, da han og hans mænd blev sultne,

hvordan han gik ind i Guds hus og de spiste af skuebødene, som det hverken var ham eller hans mænd, men kun præsterne tilladt at spise?» (Matt 12:3-4).

De spørgsmål, som opfrisker andres hukommelse, er sandsynligvis dem, der er lettest for os at stille. Sådanne spørgsmål tjener til at vise, hvor godt eleverne kender lovens bogstav. Som nydøbt medlem gik jeg ud fra, at det var den slags spørgsmål, en lærer skulle stille. Derfor prøvede jeg samle mig en vis viden om historiske begivenheder – navne, datoer, steder osv. Det var fornuftigt, for de fleste spørgsmål i skolen og i Kirken var spørgsmål til hukommelsen, som skulle give eleverne mulighed for at deltage i undervisningen. Det var gode spørgsmål, men de havde ikke ret stor indvirkning på min adfærd eller på min stræben efter at blive ligesom han. Det er vigtigt at lægge mærke til, at Frelseren også benyttede sig af andre slags spørgsmål for at hjælpe sine tilhørere i deres stræben efter at blive ligesom han.

Spørgsmål til fornuften

Da den lovkyndige stillede spørgsmålet:

»Hvem er så min næste?» fortalte Frelseren lignelsen om den barmhjertige samaritaner og spurgte bagefter: »Hvem af disse tre synes du var en næste for ham, der faldt i røverens hænder?» (Luk 10:29, 36).

Dette spørgsmål fik den lovkyndige og de andre tilhørere til at bruge fornuften. Denne slags spørgsmål får os til at trække på vores evne til at opnå ny viden. Spørgsmål som for eksempel »Hvad mener I om ...?» eller »Hvad er jeres opfattelse af ...?» eller »Hvorfor ...?» kan hjælpe os til at forstå hinanden (se L&P 50:22). Betragt følgende eksempler fra Frelserens undervisning:

»*Hvad mener I?* Hvis en mand har hundrede får, og ét af dem farer vild, lader han så ikke de nioghalvfems blive i bjergene og går ud og leder efter det vilddyr?» (Matt 18:12; fremhævelse tilføjet).

»*Men hvad mener I?* En mand havde to sønner. Han gik hen til den første og sagde: Min søn, gå ud og arbejd i vingården i dag» (Matt 21:28; fremhævelse tilføjet).

Nogle gange kan et retorisk spørgsmål – et spørgsmål som man ikke forventer svar på – også være med til at øge forståelsen mellem den, der forkynder, og den, der lytter. I bjergprædikenen sagde vor Herre:

»Hvis I kun elsker dem, der elsker jer, hvad løn kan I så vente? Det gør toderne også.

Og hvis I kun hilser på jeres brødre, hvad særligt gør I så? Det gør hedningerne også» (Matt 5:46-47).

Min hustru husker, hvordan hendes liv tog en drejning på grund af et spørgsmål, missionærerne stillede. Hun havde en solid religiøs baggrund, og en dag opfordrede hendes bror hende til at lytte til missionærerne. Efter at de havde forklaret en bestemt lære, stillede de et spørgsmål,

der appellerede til hendes forstand: »Hvorfor tror du, at Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige er den sande kirke?» De tanker, som dette spørgsmål satte i gang, påvirkede hende på en sådan måde, at hun et øjeblik senere også blev følelsesmæssigt rørt. Da hun svarede på spørgsmålet, vælede tårerne frem, og Ånden vidnede for hende og forstærkede derved den omvendelsesproces, hun oplevede.

Frelseren stillede et spørgsmål, som lod disciplene udtrykke deres egne følelser: »Men I, hvem siger I, at jeg er?»

Spørgsmål til hjertet

Vi har hver især fået stillet spørgsmål, som hjælper os til at udtrykke vore følelser. Vi ved også, at vi ikke har lyst til at udtrykke vore følelser, medmindre vi føler os overbeviste om, at de ikke bliver draget i tvivl. Det var også tilfældet, da Frelseren rettede spørgsmål til sine tilhøreres hjerte.

Da Frelseren kom til området ved Cæsarea Filippi, spurgte han sine disciple: »Hvem siger folk, at Menneskesønnen er?» Disciplene svarede, at nogle sagde, at han var Johannes Døber, andre sagde Jeremias eller en anden af profeterne.

Derpå stillede Frelseren et spørgsmål, som lod disciplene udtrykke deres egne følelser: »Men I, hvem siger I, at jeg er?»

Simon Peter gav udtryk for sine følelser: »Du er Kristus, den levende Guds søn.»

Vor Mester bekræftede den ledende apostels svar ved at sige: »Salig er du, Simon, Jonas' søn, for det har kød og

blod ikke åbenbartet dig, men min fader i himlene« (Matt 16:13-17; fremhævelse tilføjet).

Ved en anden lejlighed, efter at Marthas bror Lazarus var død, vidnede Frelseren først om sig selv ved at sige: »Jeg er opstandelsen og livet; den, der tror på mig, skal leve, om han end dør. Og enhver, som lever og tror på mig, skal aldrig i evighed dø.«

Derpå rettede han et spørgsmål til Marthas hjerte: »Tror du det?«

Martha var i stand til at udtrykke sine følelser: »Ja, Herre, jeg tror, at du er Kristus, Guds søn, ham som kommer til verden« (Joh 11:25-27; fremhævelse tilføjet).

Vi ved, at »når et menneske taler ved den Helligånds kraft, overfører denne kraft det til menneskehjertet« (2 Nephi 33:1). Hvis de rigtige spørgsmål rettes til hjertet, kan de indbyde Ånden i enhver undervisningssituation.

Ved en familiesammenkomst for nylig fortalte et familiemedlem om et spørgsmål, som en missionær havde stillet, og som havde grebet hende om hjertet. Efter at have givet den første lektion spurgte missionæren hende ganske enkelt: »Hvad føler du med hensyn til det, vi underviser dig i?« Spørgsmålet dannede en fortræffelig og opbyggende afslutning på lektionen.

Spørgsmål, som lader mennesker udtrykke deres følelser, kan fx være: »Hvorfor tror I, at ...?« eller »Hvad føler I med hensyn til ...?«

eller »Er der nogen af jer, som har haft en oplevelse med ...?« Alle lærere må forstå, at når eleverne udtrykker deres følelser, står vi på hellig grund. Man bør ikke tvinge nogen til at udtrykke sine følelser, men hvis de selv har lyst til det, bør man altid respektere det og aldrig kritisere dem på nogen måde.

Lær af ham

Frelseren er vores forbilledlige lærer, af hvem vi kan lære at undervise i vores hjem, i Kirken og i samfundet. Som han sagde til nephiterne: »Se, jeg er lyset, jeg har givet jer et eksempel« (3 Nephi 18:16). Eller som han forklarede sine discipler: »I ved, hvad I skal gøre i min kirke; thi de gerninger, I har set mig gøre, skal I også gøre; thi det, som I har set mig gøre, skal I også gøre« (3 Nephi 27:21).

En fremragende øvelse i vor bestræbelse på at blive ligesom Kristus er at lægge mærke til den slags spørgsmål, vi stiller andre i formelle og uformelle undervisningssituationer. At stille spørgsmål for at indhente oplysninger lærer os om andres viden. Ved at stille spørgsmål, som får andre til at tænke sig om, får man også andre til opdage nye sandheder. Ved at stille spørgsmål, som lader andre udtrykke deres følelser, er vi med til at omvende og opbygge dem, vi elsker. Når vi bestræber os på at undervise, sådan som han underviste, bliver vi ligesom ham. ■

Frelseren er vores forbilledlige lærer, af hvem vi kan lære at undervise i vores hjem, i Kirken og i samfundet. Som han sagde til nephiterne: »Se, jeg er lyset, jeg har givet jer et eksempel.«

GAVEN^{og} VEJLEDEREN

At gøre Helligånden til vores vejleder kan beskytte os såvel som give os et vidnesbyrd om sandheden.

ÆLDSTE JORGE L. DEL CASTILLO

Halvfjerdsår-områdeautoritet
Det Sydlige Sydamerikanske Område

Der hvor jeg er vokset op, lige uden for Buenos Aires i Argentina, er fodbold meget populært. Da jeg var 10 eller 11 år gammel, samlede drengene i mit nabolag for at spille på en tom grund på et hjørne, hvor der kørte mange lastbiler og busser.

En dag, mens jeg sad på min cykel ved kantstenen og iagttog nogle større drenge, som spillede, hørte jeg en røst, som sagde: »Jorge, køр frem.« Jeg så mig omkring, men der var ingen. Jeg var alene.

Men jeg hørte efter. Jeg cyklede rundt om hjørnet og satte mig til at se kampen fra kantstenen på den anden gade. Inden der var gået et minut, stødte to lastbiler sammen i krydset og gled over i den kantsten, hvor jeg havde stået.

Hvis jeg var blevet stående, ville de have knust mig. Men en eller anden – og jeg ved, hvem det var – sagde, jeg har skulle flytte mig rundt om hjørnet.

Som medlemmer af Jesu Kristi Kirke er vi så velsignede at have Helligåndens gave. Hvis vi giver agt på hans tilskyndelser, bliver vi beskyttet – ikke kun fysisk, sådan som jeg blev det til fodboldkampen, men også åndeligt. At gøre det rette er ikke altid lige så let

som at cykle et par meter frem, men hvis vi lærer at lade Helligånden vejlede os, kan det beskytte os såvel som give os et vidnesbyrd om sandheden.

Stå fast

Da jeg var teenager, gik jeg på en teknisk skole for unge mænd. Det var svært at være medlem af Kirken i en atmosfære, hvor nogle havde en anden religion eller slet ingen religion. Det var svært for mig at være det eneste medlem på skolen, fordi jeg følte mig alene. Jeg følte mig anderledes. Mine klassekammerater var ikke så slemme, men mange af dem havde ikke de samme principper som jeg.

Jeg husker tydeligt en gang, de ville have mig til at ryge. De sagde det ikke direkte. I stedet tændte en af dem en cigaret, mens vi sad i vores klasseværelse og ventede på læreren. Vi måtte ikke ryge indenfor.

Jeg sad nede bag i klasseværelset. Drengene oppe foran tændte cigareten, tog hver især et sug og sendte den videre. Alle sad og ventede på, at den skulle nå ned til mig. Til sidst tog drengen foran mig et sug og vendte sig om.

Jeg tog ikke cigareten.

Han sagde: »Kom nu. Gør det bare.«

»Nej, jeg vil ikke ryge.«

Han tog cigareetten og stak den i munden på mig. Så jeg slog ham. Han slog igen. Og så begyndte næsten alle i værelset at slå, men vi faldt hurtigt til ro, inden læreren kom.

Jeg siger ikke, at det er sådan, man skal reagere, men jeg var kun 13 år. Jeg vidste ikke, hvordan jeg skulle reagere. Jeg vidste bare, at ingen skulle tvinge mig til at ryge.

Efter timen fandt jeg drengen, jeg havde slået, og gav ham en undskyldning. Han blev ret bevæget og sagde: »Nej, det er mig, der bør give dig en undskyldning.«

Ville Helligånden være blevet hos mig, hvis jeg havde sænket mine standarder? Eller ville jeg havde mistet min vejleder?

Ved at vælge det rette lod jeg Helligånden blive min kammerat. Med ham som vejleder fik jeg hjælp til at træffe de rette beslutninger, og mit vidnesbyrd blev styrket.

Med Helligåndens hjælp

Da jeg var 14 eller 15 år gammel, arbejdede jeg i min fritid for min far i familiens renseri. Den sommer var der ikke meget at lave. Så jeg tænkte: »Jeg vil læse hele Mormons Bog fra ende til anden.« Og det gjorde jeg. Det var spændende.

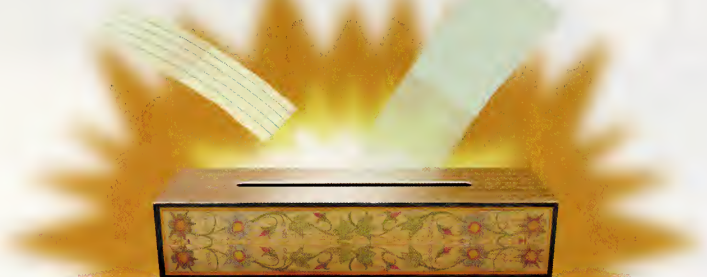
I den udgave af Mormons Bog, jeg havde, stod Moroni's løfte på en af de første sider. Løftet gjorde indtryk på mig. Hvis man læste bogen og derpå spurgte Gud, ville han svare (se Moroni 10:3-5). Jeg havde hørt det løfte før, men i det øjeblik indprægede Helligånden det i mit hjerte.

Da jeg havde læst de sidste sider af bogen, knælede jeg ned i et lille baglokale på arbejdet og bad til min himmelske Fader. Og ved Helligånden fik jeg det vidnesbyrd, jeg søgte. Fra fod til isse følte jeg, at Mormons Bog var Guds ord, og at Joseph Smith var profet.

Efterhånden som årene er gået, har jeg haft andre hellige oplevelser med Helligånden, men jeg har aldrig glemt disse første oplevelser. Helligånden har hjulpet mig til at træffe gode beslutninger. Han har vejledt mig, mens jeg har forsøgt at efterleve evangeliet. Han har vejledt mig i min beslutning om at tage på mission. Han har vejledt mig til at finde en vidunderlig ægtefælle, hvilket er en af de vigtigste beslutninger, vi træffer i dette liv.

Hvis du vil stræbe efter at leve værdigt til at have hans følgeskab, vil Helligånden også vejlede dig. ■

FORSLAGSÆSKE til familieaften

Disse lejlighedsvisе forslag til familieaften kan gøre dine mandag aftener mere varierede.

Ligesom Matthew og Judy Morrise fra West Hills Ward i Beaverton Stav i Oregon er de fleste af os altid på udkig efter nye ideer til familieaftenlektioner og -aktiviteter. *Familieaften: Idé- og håndbog* (31106 110) udgør det grundlæggende materiale, men andre forslag er også velkomne. Judy Morrise bladrede idébogen igennem og fandt et forslag, hvortil der skulle bruges en forslagsæske.

»Det virkede som en god måde at finde ud af, hvad vore børn syntes om familieaften,« siger søster Morrise. »Jeg lavede æsken og lagde den på en hylde, hvor jeg vidste, børnene ville få øje på den. Jeg blev så glad, da jeg efter at par dage fandt nogle sedler fra mine døtre på seks og otte år. De foreslog, at vi skulle bruge de familieaftenforslag, som står trykt hver måned i *Liabona*. Vi lod det komme an på en prøve, så de følgende to uger gav hver pige en kort lektion, som omfattede en indledningssang, nogle skriftsteder, en historie og en aktivitet. Selvfølgelig sluttede vi af med noget lækkert.«

For familien Morrise var forslagsæsken en succes. Nedenfor finder du en »forslagsæske,« fuld af forslag til familieaftener og vidnesbyrd, indsamlet fra læserne. Vælg blandt disse forslag nogle af dem, der bedst passer til din situation, og lad det komme an på en prøve.

Mæt dig med skrifterne

Skrifterne er en glimrende kilde til familieaftenlektioner. Da søster Fortunata Mandalari fra Reggio Calabria Gren i Calabria-distriktet i Italien tog ferie for at besøge sin datters familie, søgte hun i skrifterne efter en familieaftenlektion.

»Jeg lavede en seddel til hver af familiens syv medlemmer,« siger hun, »og skrev på den: 'Til næste familieaften skal du fremlægge dit yndlingskriftsted og forklare det. Du får fem minutter.«

Om mandagen, da vi satte os omkring bordet, herskede der allerede en fredfyldt stemning. Jeg vidste, at alt ville gå godt. Hvert familiemedlem talte om sit eget skriftsted, og alle fik mulighed for at sige noget og lære af de andre. Vi var så glade for denne fremgangsmåde, at vi anvendte den resten af min ferie.

Da jeg kom hjem fortalte min datter mig, at hendes familie stadig syntes godt om denne måde at gribe familieaftenen an på. Alle studerer, taler og lytter. Ingen har tid til at kedde sig.»

Bed om inspiration

Susan Wolf, som nu tilhører Vashon Gren i Seattle Stav i Washington husker dengang, hun fik inspiration til en særlig familieaften. »Vi var netop flyttet, og jeg ventede mig,« siger søster Wolf. »Da jeg havde to børn i førskolealderen, ville jeg gerne finde en familieaftenlektion om, hvordan man forbereder børn til en lille ny i familien. Der var ikke noget af det, jeg læste, der virkede helt rigtigt. Så jeg bad. Mit store ønske var, at vore børn forstod, at der ikke blev mindre kærlighed til dem, fordi vi blev en mere i familien. Og jeg ville gerne fremhæve, at Jesus Kristus er kilden til al kærlighed. Da jeg rejste mig, fik jeg en ide.

Den mandag, efter at vi havde sunget og bedt bøn, gav jeg hvert barn et papbæger. Jeg hældte vand i hvert bæger og spurgte: »Hvad sker der, hvis jeg ikke har mere vand?« Min søn svarede: »Så går du hen til vandhanen og fylder kanden op, mor.«

Jeg forklarede: »Vi skal snart have en lille baby, og mor får meget mere travlt. Jeg får ikke så megen tid til at lege med jer. Men min kærlighed til jer slipper ikke op. Ved I hvorfor?«

Denne gang så min søn og hans treårige søster meget taktsomme ud, men havde ikke noget svar. Jeg sagde: »Jeg beder bare til vor himmelske Fader, og så fylder Jesus mit hjerte op med mere kærlighed. Så alle i familien skal nok få al den kærlighed, de har behov for.« Mine børns og min mands ansigt var ét stort smil. Det, vi følte i hjertet, bekræftede, at Helligånden vidnede om sandheden om, at Gud er kærlighed.

En familie kan slappe af sammen, mens de skriver breve eller laver pakker til missionærerne.

Min datter, som nu 23 år, genbrugte for nylig den gamle familieaftenlektion ord for ord. Det var et vidnesbyrd for mig om, at man kan undervise selv små børn åndeligt, når emnet er kærlighed, og Jesus Kristus er kilden.»

Skriv til missionærerne

Selv om Aletha Gilbert fra Lakeview Ward i Bountiful Centrale Stav i Utah var 90 år gammel, elskede hun at invitere sin familie til familieaften. Aletha skrev inden sin død i 2002 om disse herlige familieaftener: »Jeg sørger for, at jeg har masser af penne eller blyanter, papir og kuverter. Nogle gange skriver jeg navn på kuverterne i forvejen. Vi skriver hver især en hilsen til missionærerne i familien og wardet. Det er rigtig sjovt! Alle syntes godt om ideen – både den, der sender hilsnen, og den, der modtager den.«

Ældste Nicholas D. Germer, som var på mission i Brasília-mission i Brasilien, er en af dem, der har haft glæde af en familieaftenaktivitet. Han skriver: »Jeg fik tre breve fra en familie, jeg kendte før min mission. De havde skrevet brevene ved en

Når man holder familieaften uge og lektion efter lektion kan nogle mandag aftener virke som fiaskoer, mens andre overgår ens største forbåbninger. Men det vigtigste er at holde ved.

Ovenfor: Familieaften kan være en aktivitet, hvor samtale og skriftstudium bidrager til at besvare presserende spørgsmål. Til højre: Alle Kirkens tidsskrifter rummer forslag til, hvordan man kan benytte specifikke artikler til familieaftenlektioner.

familieaften, og den treårige datter fik hjælp af sin far til at skrive til mig. Jeg kunne fornemme deres kærlighed og skal aldrig glemme disse breve.»

En anden familie har et nyt forslag til, hvordan man kan skrive til missionærerne. De lægger et stort stykke papir på bordet. Derpå tager hvert familiemedlem en tus og skriver en hilsen i en cirkel, i et bestemt mønster eller på en anden sjov og interessant måde. De små børn indrammer et stykke på papiret og tegner en tegning. Så folder de papiret og sender det i en stor kuvert. Missionærerne kan hænge dette »banner« på deres væg og glæde sig over det i ugevis.

Træk på dine egne livserfaringer

Når din familie fortæller om en oplevelse, der afføder evangeliske spørgsmål, kan en familieaften være det sted, hvor samtale og skriftstudium er med til at besvare presserende spørgsmål.

Under en familieferie havde familien Bart og LeAnne Dahneke fra Grandview Femte Ward i Provo Grandview Stav i Utah en usædvanlig oplevelse.

»Min mand og jeg besluttede, at vi ville gå en tur med vore børn langs stranden og kigge efter strandskaller,« siger søster Dahneke. »På vejen mødte vi et venligt ægtepar. Bart kom i snak med dem, og vi blev hurtigt venner.

Næste dag spiste vi middag sammen og fandt ud af, at dette par snart skulle vies af den lokale præst. De havde ikke noget familie med, så de spurgte, om vi ville være vidner. Det ville vi gerne.

Brylluppet blev holdt på en smuk strand, mens solen gik ned over et roligt, klart hav. Bruden og gommen strålede, mens de holdt hinanden i hånden og lovede at elske, ære og respektere hinanden. Mine børn var glade for vore nye venner, men de havde en masse spørgsmål vedrørende vielsen. Så vores næste familieaften handlede om evigt ægteskab.

Vi talte om vigtigheden af evigt ægteskab, sådan som det er skrevet i Lære og Pagter 132:15, 19. Vi lærte vore børn om vigtigheden af at leve deres liv på en sådan måde, at de er værdige til at tage til templet og blive beseglet for al evighed. Vi følte Helligåndens inspiration, mens vi talte om det smukke ved en tempelvielse og dens evige, beseglende kraft, sammenlignet med et jordisk bryllup og dets løfte om kun at være bindende, »indtil døden skiller os ad.

Ved at trække på denne fælles oplevelse fik vi et solidt grundlag, hvorfra vi kunne under vise i de evangeliske principper vedrørende evigt ægteskab. Vore børn var lydhøre, fordi de på første hånd havde været vidne til brylluppet på stranden. Vi var motiverede, fordi vi på første hånd kendte glæden ved et tempelægteskab. Resultat var en gribende og lærerig familieaften.«

Benyt Kirkens blade

»Man behøver ikke at være barn for at kunne få glæde af aktiviteterne i *Lille Liabona*,« siger Martha Mabel Martínez fra Caleta Olivia Ward i Comodoro Rivadavia Stav i Argentina. »Min familie består af min far, min mor og mig – deres voksne datter. Før i tiden var det meget svært for os at holde familieaften, men lige siden vi begyndte at bruge *Lille Liabona*, er alt blevet bedre – især den gode ånd, vi føler, når vi er sammen. Nogle gange kommer andre medlemmer af vores familie tilfældigvis forbi, og de deltager også og er lige så begejstrede for familieaften, som vi er.«

Der findes forslag til familieaften i alle Kirkens blade – på side 1 i *Liabona*, på siden »Making the Most of This Issue« i *Ensign*, på siden »What's in It for You« i *New Era* og på siden »Guide to the Friend« i *Friend*. En familieaften kan også bygges op omkring et emne fra emneregistret i Kirkens blade. Til hvert emne er der forskellige historier og artikler i bladet. Det er let at læse en historie eller en artikel sammen og derefter tale om et bestemt emne.

Vær vedholdende

Når du holder familieaften uge efter uge og lektion efter lektion kan nogle mandag aftener virke som fiaskoer, mens andre overgår dine største forhåbninger. Men det vigtigste er at holde ved.

En ung pige vidner om styrken ved at holde familieaften hver uge. »Jeg kan ikke huske, at der har været én bestemt familieaften, som har ændret mit liv radikalt,« siger hun. »Det er snarere minderne om familieaftenerne som helhed, der har styrket mit vidnesbyrd og holdt mig på sandhedens sti. Så længe jeg kan huske, tilbragte vi mandag aften sammen som familie. Vi studerede skrifterne, spillede bold, holdt familieråd, spillede spil og lærte at elske og respektere

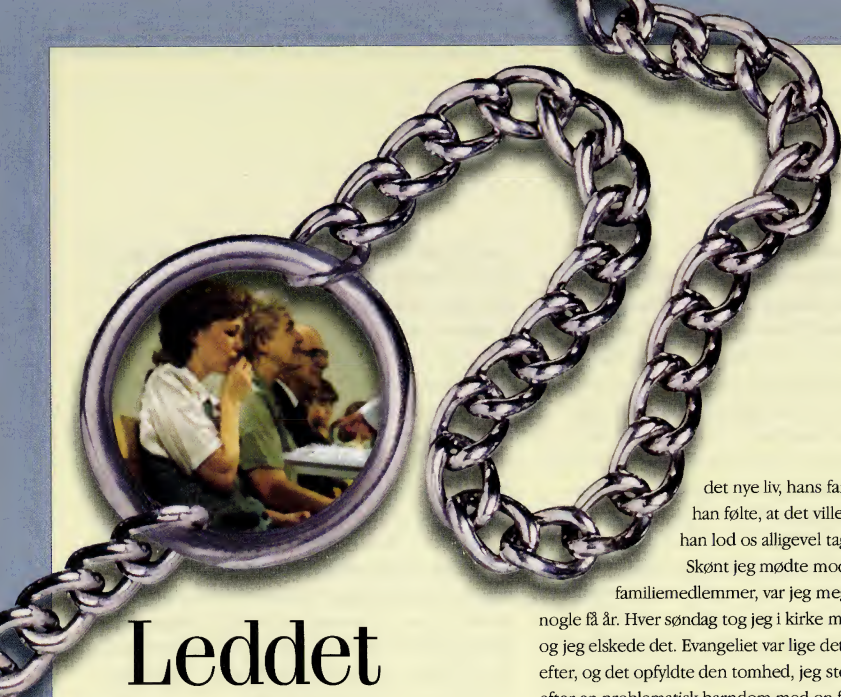
hinanden på trods af vore individuelle fejl og svagheder. Min far forsøgte ivrigt at bibringe os en kærlighed til evangeliet og den lykke, som kunne blive vores, hvis vi adlød budene.

Da jeg fyldte 14 år, nægtede jeg at komme i kirke, men familieaftenerne fortsatte. Min far nærede fortsat håb for mig. Med tiden blev familieaften den eneste forbindelse til Jesu Kristi evangelium. Jeg fulgte den forkerte sti og begik adskillige fejltrin, men et eller andet sted dybt inde i hjertet vidste jeg, at evangeliet var sandt, og det kunne der ikke røkkes ved, lige meget hvad jeg gjorde.

Da jeg blev 18, vidste jeg, at jeg måtte træffe en beslutning: Skulle jeg følge Frelseren, eller skulle jeg følge verden? Jeg kunne ikke tjene to herrer. Jeg valgte at følge Herren, og ved at omvende mig vendte jeg tilbage til fuld aktivitet i Kirken. Jeg tror, at det var min fars beslutsomhed om at fortsætte med at holde familieaften – selv om jeg strittede imod – som gjorde udslaget.

Nu håber min mand og jeg at kunne bibringe vore børn en kærlighed til Frelseren og hans kirke ved – selvfølgelig – at holde regelmæssig familieaften.« ■

Leddet i kæden

Da mine børn valgte ikke at komme i kirke med mig, blev jeg helt knust, og jeg spekulerede på, om jeg selv kunne holde mig aktiv i Kirken.

EVA FRY

I 1970 tilsluttede jeg mig Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige. Jeg var blevet godt forberedt: Jeg drak ikke alkohol, røg ikke cigaretter og drak hverken te eller kaffe. Alt dette var jeg holdt op med, da det gik op for mig, at det var på tide, jeg ændrede mit liv og fandt en kirke, hvor jeg kunne have mine børn med.

Min omvendelse var begyndt, efter at min svigerinde havde fået en positiv opfattelse af Kirken og havde sørget for, at jeg modtog Kirkens blade. Senere læste jeg Mormons Bog og erfarede, at den var sand. Mine tre børn og jeg blev døbt kort efter. Min mand var ikke begejstret for

det nye liv, hans familie levede, for han følte, at det ville skille os ad. Men han lod os alligevel tage i kirke.

Skønt jeg mødte modstand fra nogle familiemedlemmer, var jeg meget lykkelig i nogle få år. Hver søndag tog jeg i kirke med mine børn, og jeg elskede det. Evangeliet var lige det, jeg længtes efter, og det opfyldte den tomhed, jeg stod tilbage med efter en problematisk barndom med en fortrukken far.

Men efterhånden som børnene blev ældre, begyndte forholdene at ændre sig. De ville hellere med deres far ud at sejle om søndagen end at komme til møder. Pludselig var jeg den eneste, som gik i kirke. Jeg følte mig såret. Jeg kørte i kirke, sad for mig selv, græd og kom hjem igen.

Til sidst fortalte jeg min stavspræsident, at jeg ville holde op med at komme i kirke, fordi det ødelagde min familie. Han rådede mig til at spørge min himmelske Fader, om det var det, han syntes, jeg skulle gøre. Jeg tog hjem for at faste og bede, og jeg fik mit svar. Følgende ord faldt mig ind: »Du er leddet i kæden. Hvis du bryder kæden, går alt tabt.« Disse ord sank dybt i mit hjerte, og jeg lovede mig selv, at jeg ville fortsætte med at være aktiv i Kirken.

Det var svært for mig at tage af sted alene, for jeg var meget genert, og jeg blev klar over, at mine børn havde været mit sikkerhedsnet. Endnu engang fortalte jeg Herren om mit problem. Denne gang følte jeg mig tilskyndet til at få et tættere forhold til min wardsfamilie. Så jeg tog i kirke, lagde mærke til andre, som var alene, og tvang mig selv til at tale med dem. Med tiden er jeg sluppet af med frygten, og nu har jeg mange venner i min menighed.

BRYD IKKE KÆDEN

»Jeg har tænkt på en oplevelse, jeg havde for meget længe siden. Om sommeren boede vi på en farm. Vi havde en lille gammel traktor. Der stod et dødt

træ, som jeg gerne ville trække op. Jeg fastgjorde den ene ende af kæden til traktoren og den anden til træet. Da traktoren begyndte at køre, gav træet lidt efter, men så knækkede kæden.

Jeg kiggede på det knækkede led og spekulerede på, hvorfor det mon havde givet efter. Jeg tog hen til isenkræmmeren og købte et reserveled. Jeg samlede kæden igen, men det blev et usmidigt og grimt led. Kæden blev aldrig den samme.

Mens jeg sad ... og grundede over dette, sagde jeg til mig selv: »Lad aldrig dig selv blive et svagt led i kæden af dine slægtled.« Det er så vigtigt, at vi uden fejl videregiver vores arv af legeme og forstand og – om man vil – vores tro og dyd uplettet til de kommende generationer.

Unge mænd og unge piger, de fleste af jer bliver med tiden gift og får børn. Jeres børn får børn, ligesom deres børn efter dem gør. Livet er som en stor kæde af slægtled, som vi i Kirken tror på må kædes sammen.»

Præsident Gordon B. Hinckley, »Keep the Chain Unbroken,« Brigham Young University 1999-2000 Speeches, 2000, s. 108-109.

Min forpligtelse til trofast at komme i kirke har også givet resultater. Et efter et er mine børn vendt tilbage til Kirken, og alle tre er aktive. De opdrager nu mine ni børnebørn i evangeliet, og de vandrer alle i retfærdighed.

Min mor og min søster har også konverteret. Min søsters mand er biskop, og to af deres børn har været på mission. Min søn har også været på mission, og et af mine børnebørn er i øjeblikket på mission. Vi har en meget sammentømret familie, og skønt min mand endnu ikke har tilsluttet sig Kirken, har han udviklet sig på mange måder.

Jeg takker hver dag min himmelske Fader for mine velsignelser og for den lykke og glæde jeg oplever i min familie. Jeg er så taknemlig for, at jeg gav agt på svaret på min bøn: »Du er leddet i kæden.« ■

Eva Fry er medlem af Valley Center Første Wård i Escondido Stav i Californien.

Familien kommer i første række i Ukraine

De bellige i Kharkov i Ukraine arbejder på at styrke deres familie trods mange forhindringer.

MARINA MIKHAILOVSKAJA OG BENJAMIN GAINES

Om morgenen den 19. august 1991 vågnede indbyggerne i Ukraine op til de yderst overraskende nyheder: Det styre, de havde levet under i næsten 70 år, var pludselig ophørt med at eksistere. På et øjeblik ændrede livet sig for evigt.

Dmitrij Mikulin fra Kharkov husker tydeligt både den morgen og de forvirrende dage, der fulgte.

»Vi lagde os til at sove i ét land og vågnede op i et andet,« siger han. »Næsten øjeblikkelig begyndte folk at føle reel frihed på mange områder.«

Mange betragtede religionsfriheden som en stor velsignelse. Ældste Boyd K. Packer fra De Tolv Apostles Kvorum indviede den 12. september 1991 Ukraine til det gengivne evangeliums forkyndelse. Året efter kom de første missionærer til Kharkov, den næststørste by i Ukraine. Og i januar 1993 blev der organiseret en gren i boligområdet Aleksejevka.

I sin indvielsesbøn bad ældste Packer om, »at befolkningen [i Ukraine] måtte blive velsignet med mad og tøj og tag over hovedet.« For de fleste ukrainere har det været en udfordring at skaffe

disse fornødenheder. Mange har haft lange arbejdsdage på bekostning af tid sammen med familien. For andre har muligheden for at blive velhavende ved at privatisere deres forretning været forstyrrende for familielivet.

Derudover har Ukraine en af verdens højeste

Familien Tjervjakov
(til venstre), Mikulin
(yderst til venstre)
og Jemtsov (neden-
for) er med til at
sætte familien på
dagsordenen i
Ukraine.

skilsmisserater, antallet af børn født uden for ægteskab er stigende, og flere par vælger kun at få ét barn eller slet ingen. For mange indbyggere i Ukraine har familien på en eller anden måde tilsyneladende mistet en stor del af sin betydning.

Men de sidste dages hellige i Kharkov siger, at Kirken har været med til at genopbygge deres tro på familien. Dmitrij, en hjemvendt missionær, som for nylig er flyttet fra Kharkov til Moskva, og som nu er andenrådgiver i Moskvas Sydlige Missionspræsidentskab, er en af disse tapre hellige. Han blev beseglet til sin mor og far i templet i Freiberg i Tyskland i april 2000 og til sin hustru Viktorija i templet i Stokholm i august 2003.

»Da vi hørte om det gengivne evangelium, gav det vores familie håb, et stærkt grundlag og tro på det evige liv,« siger han. »De problemer, som før virkede vigtige, blev ubetydelige. Prioriteterne i familien ændrede sig, værdier og tillid og omsorg blev vakt til live.«

Dmitrijs far, Sergej, fungerer for tiden som distriktspræsident i Kharkov. Han tilføjer: »Vores kirke er det eneste sted, hvor mennesker lærer sandheden om familien.«

På grund af dette har medlemmerne af Aleksejevka Gren forpligtet sig til at bygge på evige principper om at styrke familien, ikke alene deres egen, men også andre familier, som kæmper med at være i verden, men ikke af verden (se Joh 17:11-14). Opfattelsen af, at familien kommer i første række, har hjulpet mange her til at finde lykken i familielivet på trods af de forstyrrende påvirkninger

fra det moderne Ukraine. For de hellige i Aleksejevka drejer alt sig om familien og om evige mål.

Stå på hellige steder

Vitalij Jemtsov gjorde tjeneste i den sovjetiske hær på den østtyske side af berlinmuren i 1988. »Jeg havde en normal barndom,« siger bror Jemtsov, »men da jeg boede i Østtyskland, så jeg, hvordan mange familier led under en fremmed magt. Jeg havde medlidenhed med dem. Soldaterne var ofte brutale over for dem. Efter den oplevelse har jeg ønsket at få et bedre familieliv end dem, jeg så, ja, endnu bedre end den familie, jeg selv er vokset op i.«

Efter endt tjeneste blev Vitalij Jemtsov og en barndomsven utilfreds med den åndelige tomhed, de følte, og besluttede sig for at finde sandheden. De tog begge hurtigt imod det gengivne evangelium, blot få måneder efter at Kirken kom til Kharkov. »Da jeg mødte missionærerne, fandt jeg omsider åndelig føde, især for familien,« siger han. »Jeg fandt det, som der er mangel på overalt omkring os.«

Men troen friholder ikke bror Jemtsov og hans hustru, Ljudmila, fra det pres, som truer familien, og fra livets udfordringer. Inden for halvandet år forlod de begge deres vellønnede stillinger, som krævede, at de tilbragte megen tid væk fra familien. De fandt hver især et nyt arbejde med en tilsvarende løn. Alligevel gør hverdagen det ofte svært at fokusere på familien. Bror Jemtsov arbejder ni timer om dagen, seks dage om ugen, som autolakerer og -mekaniker. Indtil for nylig arbejdede søster Jemtsova som lagerforvalter. Nu arbejder hun på et plejehjem. Derudover virker Vitalij som grenspræsident og institutlærer, og Ljudmila er distriktets præsidentinde for Unge Piger.

Ligesom så mange andre i Ukraine står familien Jemtsov hele tiden foran udfordringer, som stammer fra strømninger, der umærkeligt modarbejder familien. Bror Jemtsov føler sig ofte isoleret på arbejdet, fordi han er den eneste, som hverken ryger eller drikker. »Alle blev meget overrasket, da jeg fortalte dem, at jeg ikke giver mig af dem den slags,« siger han. »I begyndelsen syntes nogle af dem, at jeg var skør. Men de fleste respekterer mig nu alligevel for det.«

Alkoholisme er et alvorligt problem i Ukraine. Nogle mennesker kender ingen, der ikke drikker. Det er næsten lige så almindeligt at ryge, især blandt de unge. Pornografi

bruges i reklamerne og kan købes på næsten hvert eneste gadehjørne.

»Der er fristelser overalt,« siger søster Jemtsova. »Satan arbejder flittigt her. Men Anden arbejder også flittigt. Vi har lært, at det ikke alene er vigtigt, hvor megen tid vi er sammen som familie, men også hvad vi foretager os. Og vi anser det for vigtigt, at vi foretager os noget, som knytter os sammen.« De siger for eksempel, at familiebøn og skriftstudium er blevet afgørende, daglige påmindelser om vigtigheden af familielykke.

»Herren har sagt: »Derfor skal I stå på hellige steder,« siger bror Jemtsov (L&P 87:8). »Vi forsøger at gøre vores hjem til vores eget hellige sted, sådan at den tid, vi tilbringer her, bringer os sammen.«

Vælg det vigtige

Aleksandr Tjervjakov kunne få alle livets bekvemmeligheder, hvis det var det, han ønskede. For ni år siden grundlagde han sin egen fødevarevirksomhed. Der kommer kunder fra hele Ukraine og Rusland for at drage fordel af det, hans firma kan tilbyde. »Uden Kirken kunne jeg let være blevet en af dem, som arbejder hele tiden og tjener rigeligt med penge, men som savner velsignelserne ved en kærlig, evig familie,« indrømmer bror Tjervjakov.

Heldigvis sagde jeg ja, da to unge missionærer spurgte mig, om jeg kunne tænke sig at vide mere om Jesus Kristus. Han og hans hustru, Ijudmila, og deres datter, Inna, blev døbt i 1995. Siden er han begyndt at arbejde mindre, så han kan pleje sit forhold til sin familie såvel som tjene i Kirken. Han har været grenspræsident og er for tiden andenrådgiver i grenspræsidentskabet. Familien Tjervjakov blev besejlet i templet i august 1997.

»Noget af det, som har hjulpet os til at prioritere, har været familieaften,« siger Aleksandr. »Det er så let at glemme det vigtigste. Mandag aften har vi en fremragende mulighed for at glemme alt det uvæsentlige og koncentrere os om vores familie.«

Om deres familieaftenaktiviteter siger han: »Vi læser altid op af skrifterne eller af *Liabona*. Vi drøfter også ting, der har med familien at gøre. Lige nu er spørgsmålet: Hvilket universitet skal Inna ind på, når hun bliver student til næste år? Det har vi talt meget om på det seneste. Og vi har det sjovt. Jeg tror, at en af livets vigtigste nøgler er at have det er sjovt sammen som familie. Nogle gange danser vi sågar.«

Sandheden forkyndes

Præsident Gordon B. Hinckley har sagt: »Vi tror på, at familien er samfundets grundpille. Man kan ikke have et

stærkt samfund uden stærke familier. Man kan ikke have en stærk nation uden stærke familier, hvor far, mor og børn arbejder sammen som ét. Nu er familien ved at gå i opløsning overalt i USA, ja, over hele verden. Hvis vi blot kan fremelske et godt, sundt familieliv blandt vore medlemmer, er jeg ikke så bekymret for denne kirkes fremtid.«¹

Desværre er der mange

familier, der kæmper. Men der er også et kolossalt håb takket være de helliges hengivenhed. Kun få mennesker i Ukraine kender de evige principper, som fører til lykke i familien, men antallet vokser. I det omfang medlemmerne efterlever disse lærdomme, lægger deres venner og familie mærke til dem. Der er rige muligheder for at tage del i den fred, medlemmerne føler i hjemmet takket være deres iver efter at opbygge et gudeligt hjem.

Præsident Hinckley har sagt: »Hvis vi lever efter evangeliet, trækker det mennesker til Kirken. De ser vores dydige livsførelse, og de tiltrækkes af det budskab, som vi underviser i. Dette budskab lægger stor vægt på familien.«² Og det er det budskab, de hellige i Kharkov har taget til sig. ■

Martina Mikhailovskaja er medlem af Aleksejevka Gren i Kharkov-distriktet i Ukraine. Benjamin Gaines er medlem af Belmont Første Ward i Cambridge Stav i Massachusetts.

NOTER

1. Fra et interview med Ignacio Carrión, *El País*, 7. november 1997; citeret i »Et sundt familieliv, *Liabona*, marts 2003, s. 5.
2. Citeret i *Liabona*, marts 2003, s. 5.

Aleksejevka Gren

Vore hemmelige engle

Mary Bartschi

I et par uger havde jeg lagt mærke til, at jeg rystede lidt på højre hånd. Jeg sagde til mig selv, at det nok bare var stress. Det kan i sig selv være noget af en udfordring at opdrage syv børn, men når fem af dem er multi-handicappede, kan livet til tider virke overvældende. Min dag gik med at

tage til lægen, gå til terapi, uddele den daglige medicin og den konstante udfordring med at hjælpe børn, der kæmper med krampeanfald, mental retardering, maniodepressivitet og medfødt hjerte fejl.

Min mand, Ron, var for nylig blevet kaldet til biskop for vores menighed.

Vi var taknemlige for denne lejlighed til at tjene og bad dagligt om, at han måtte kunne være til velsignelse for medlemmerne af vores menighed. Jeg havde aldrig troet, at vi skulle blive dem, der fik velsignelserne.

Til sidst kunne jeg ikke længere se bort fra rystelserne og søgte lægehjælp. Da jeg gik fra lægen den dag, havde mit liv ændret sig for evigt. Diagnosen var Parkinsons sygdom. Mit sind fyldtes af spørgsmål og af frygt. Hvordan ville sygdommen udvikle sig? Hvordan kunne jeg tage mig af min familie? Hvordan kunne jeg fortsat støtte Ron i hans nye kald? Jeg længtes efter svar og havde desperat brug for at føle fred og trøst. Frelserens ord lød i mit sind: »Fred efterlader jeg jer, min fred giver jeg jer; jeg giver jer ikke, som verden giver. Jeres hjerte må ikke forfærdes og ikke være modløst!« (Joh 14:27).

Gennem årene havde jeg vænnet mig til tanken om, at Herren sikkert havde givet mig de prøvelser, jeg skulle have. Jeg troede, at mit liv skulle gå med at tage mig af mine

Vi lukkede op og så, at nogen anonymt havde stillet et lækkert måltid på vores veranda.

Mod til at bede

Dalnei de Assunção de Castro

handicappede børn. Jeg afskyede ikke denne tanke, men følte tværtimod en stor fred og glæde, når jeg tænkte på fremtiden. Vi havde lært at leve med begge vore sønners udfordringer og handicap, samtidig med at vi skulle opdrage vore to dejlige døtre. Vi havde sågar haft et stærkt ønske om at forøge familien ved at adoptere endnu tre handicappede børn. Hver gang vi ansøgte om adoption, skete der mirakler, mens vi blev ledt gennem sagsbehandlingen. Vi har haft kolossale udfordringer, men også nydt kolossale velsignelser.

I ugerne efter at diagnosen var blevet stillet, knælede jeg ofte ned og bønfalet Herren. Jeg fandt ud af, at Parkinsons sygdom er en sygdom, der gradvist forværrer, og at jeg med tiden ville miste evnen til at styre mine muskler. Jo mere jeg læste, des mere bange blev jeg. Der var mange nætter, hvor jeg ikke kunne sove. Mine tanker kredsede også om diagnosens første ord om, at der ikke var noget mirakel, der kunne tage denne prøvelse fra mig, og at jeg skulle lære noget af denne oplevelse. Jeg følte mig så alene og spekulerede på, om Herren var misfornøjet med mig – om han stadig elskede mig.

Så en aften, mens Ron var ved at gøre sig parat til at tage til GUF, bankede det på døren. Vi lukkede op og så, der nogen anonymt havde stillet et lækkert måltid på vores veranda. I den kærlige hilsen stod der, at aftensmaden ville blive leveret hver uge på denne aften. Da jeg smagte på den lækre mad var det ikke kun min krop,

Det var, som om året 1987 aldrig skulle komme. Det år ville jeg fylde 18 år og kunne gøre tjeneste i det brasilianske flyvevåben. Da det endelig blev muligt, lod jeg mig hverve og viede mig fuldstændig til at tjene mit land.

Efter at en kirkeleder havde udfordret os til at forkynde evangeliet, besluttede jeg mig for at udsøge mig en, som kunne være interesseret i Kirken. Efter mange frustrerende forsøg og noget modløs lå jeg en dag på min køjeseng og læste i skrifterne, da jeg lagde mærke til en anden soldat, som knælede i ærbødig bøn.

Jeg satte mig for at spørge ham om hans religiøse tilhørsforhold. Hans svar var som et glimt af solen. Han fortalte mig, at han havde lagt mærke til, hvor frimodigt jeg havde bedt mine borbønner og aftenbønner. Han havde altid haft lyst til at bede, men havde aldrig haft mod til det. Endelig havde han besluttet, at han ville gøre det, skønt han ikke vidste nøjagtigt, hvad han ville sige i sin bøn.

Jeg spurgte ham: »Kunne du tænke dig at lære at bede?» Hans svar var et klart ja. Den aften fortalte jeg ham om hovedindholdet af de seks missionærlektioner og bar vidnesbyrd. Ånden vidnede tydeligt for os begge, at det hele var sandt.

Ugerne gik, og han tog imod en invitation til at komme i kirke. Han begyndte at blive undervist af missionærerne og deltog i menighedens aktiviteter.

En dag til frokost efter at have bedt borbønnen så han mig ind i øjnene

og sagde: »Jeg har bestemt mig. Jeg vil gerne døbes.« Hans ord lød som et kanonskud i mit hjerte. Jeg blev overrasket og glad, og det i endnu højere grad, da han sagde: »Og jeg vil gerne have, at du skal døbe mig.« Da blev det for meget for mig. Tårerne vældede frem, og jeg omfavnede ham, og han sagde til mig: »Tak, min ven.«

Efter nogen tid indsendte vi vore missionæransøgninger, og han tog faktisk på mission, for jeg gjorde. I dag bor vi langt fra hinanden, men vi har et stærkt bånd, som vil forene os hinsides dette jordiske liv. Han blev gift i templet og har en dejlig familie.

Jeg er taknemlig for den inspirerede leder, som udfordrede mig til at forkynde evangeliet for mine venner og til at være et eksempel for andre. ■

Dalnei de Assunção de Castro er medlem af Santa Clara Gren i São José Stav i Brasilien.

der fik næring, men også min ånd. Det gik op for mig, at jeg ikke er alene, og at Herren elsker mig. Jeg følte igen den dejlige fred, han har lovet os. Jeg var taknemlig for disse kæde hemmelige engle, som levede op til deres dåbspagt om »at sørge med dem, som søger og trøste dem, der har trøst behov« (Mosiah 18:9). Jeg vidste, at jeg ved disse »jordiske engles« hjælp ville finde styrke til at klare mig gennem dagen.

Der er nu over tre år siden, vi fandt det første aftensmåltid. Hver GUF-aften siden da har vi fået et vidunderligt måltid, som altid er blevet efterladt anonymt på verandaen. Vårdets grænser har ændret sig, og folk er flyttet til og fra vores menighed, men vi får stadig vore måltider leveret til døren. Når jeg har en særlig vanskelig dag, glemmer jeg ofte, at det er vores »Hemmelige Engles Dag«. Men så ringer det på døren, og så finder jeg endnu en lækker kærlighedsgave.

Min sygdom udvikler sig stadig, og der er stadig mange ubesvarede spørgsmål. Men jeg ved, at jeg ikke er alene. Jeg har følt den fred, som man føler, når man sætter sin lid til Herren og accepterer hans vilje. Jeg ved, at mange af de prøvelser, vi udsættes for i livet er til vores bedste og er med til at vende vore svage sider til stærke sider. Jeg ved også, at vi ikke behøver at udholde vore prøvelser alene. Herren besvarer altid vore bønner, men ofte får vi svarene gennem dem, som er villige til at tjene og være hans »hemmelige engle«. ■

Mary Bartschi er medlem af Continental Ranch Ward i Tucson Nordre Stav i Arizona.

Hvad med Agabos?

Eric Hendershot

Mens jeg var på mission i England, læste jeg en morgen Apostlenes Gerninger 11:28, hvori der kort nævnes en profet ved navn Agabos, som profeterede om en hungersnød, som til sidst indtraf på kejser Claudius' tid. Dengang tænkte jeg ikke nærmere over det tilsyneladende ubetydelige vers.

To dage senere ringede min distriktsleder, ældste Gallafent, og sagde, at han gerne ville have, at han og jeg byttede kammerater den næste dag. Næste morgen tog min kammerat og jeg med bus til Southampton, hvor vi mødtes med ældste Gallafent og hans kammerat, ældste Langston. Jeg begyndte at banke på døre sammen med ældste Langston, mens de to andre kørte tilbage til Winchester.

Vi havde ikke oplevet noget særlig hele morgenen, førend vi bankede på en bestemt dør kort før frokost. Kvinden, som åbnede døren, var naboen, som var på besøg. Det gik snart op for mig, at kvinden, som boede der, sad i dagligstuen og kunne høre mig.

Da jeg fortalte, at vi var missionærer fra Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige, råbte kvinden i dagligstuen, at hun tilhørte en anden tro og vidste alt om »mormonerne« og ikke var interesseret i at høre mere. Da jeg svarede, at alle burde være interesserede i en levende profet på jorden,

råbte hun: »Det passer ikke! Der er ingen profeter på jorden! Jesus Kristus var den sidste profet.«

Derpå skete der noget pudsigt. Et spørgsmål faldt mig ind: »Hvad med Agabos?«

Jeg udbrød straks: »Hvad med Agabos?« Der var en lang pause. Så svarede kvinden: »Hvem er Agabos?«

»En profet, som levede efter Kristus, og som profeterede om en hungersnød, der opstod,« sagde jeg.

Hun spurgte mig: »Hvor har du læst det? I din mormonbibel?«

»Nej,« svarede jeg, »i Apostlenes Gerninger, kapitel 11, vers 28.«

»Vis mig det,« lød den skeptiske røst. Naboen lod os komme indenfor, og ældste Langston og jeg gik gennem en lille gang ind i dagligstuen, hvor en kvinde i 40'erne sad i sofaen.

Jeg slog op på skrifstedet og rakte hende Bibelen. Da hun havde læst det, vidste hun ikke, hvad hun skulle sige. Jeg fortalte hende om den levende profet på jorden på det tidspunkt, præsident David O. McKay (1873-1970). Jeg vidnede om profeten Joseph Smith. Ånden var så stærk, at jeg vidste, at hun kunne føle den.

Ældste Langston og jeg efterlod to eksemplarer af Mormons Bog – en til kvinden og en til hendes nabo. Jeg følte, at jeg svævede, da jeg fik derfra. Jeg var sikker på, at hun ville blive døbt. Hvorfor var jeg

ellers kommet i tanker om Agabos?

Den følgende søndag i kirken skyndte jeg mig hen til ældste Gallafent og ældste Langston og spurgte: »Gik I tilbage? Hvad skete der? Sig det nu!«

De fortalte mig, at de var gået tilbage til hende for at give hende den første lektion, men var blevet afvist. Hun gav dem den Mormons Bog tilbage, som vi havde givet hende.

Jeg kunne ikke tro det. Jeg sad i kirken og funderede over, hvorfor jeg havde fået en så kraftig tilskyndelse, når det endte på denne måde. Jeg var meget nedslået, men prøvede at slå det ud af hovedet.

Da jeg den følgende søndag trådte indenfor i Kirken foyer, løb ældste Langston storsmilende hen til mig.

»Kan du huske den kvinde, vi gav en Mormons Bog?« spurgte han.

»Selvfølgelig,« svarede jeg.

Så mindede han mig om, at vi havde givet to eksemplarer af Mormons Bog ud – en til kvinden og en til hendes nabo. Naboen havde ikke taget sit eksemplar med hjem. Så uden at kvinden i huset vidste det, var hendes datter begyndt at læse i det eksemplar og ønskede nu at vide mere om Kirken.

Med tiden fik kvinden missionærlektionerne sammen med sin datter, og begge blev døbt.

Når jeg ser mere end 30 år tilbage og tænker på det spørgsmål, som lød i mit sind: »Hvad med Agabos?« kommer jeg i tanker om endnu skriftsted: »Men Talsmanden, Helligånden, som Faderen vil sende i mit navn, han skal lære jer alt og minde jer om alt, hvad jeg har sagt til jer« (Joh 14:26). Jeg er taknemlig for, at jeg som missionær kunne lade Ånden minde mig om Agabos. Helligånden var virkelig min lærer den dag. ■

Eric Hendershot er medlem af Green Valley Første Ward i St. George Green Valley Stav i Utah.

Vis mig det,« lød den skeptiske røst. Jeg slog op på skriftstedet. Da hun havde læst det, vidste hun ikke, hvad hun skulle sige.

Døden er en ny begyndelse

Claudia Yolanda Ortiz Herrera

Mine forældre blev døbt den 18. august 1978. Jeg var fem år gammel, min søster Noelia var kun fem måneder gammel, og min bror Luis blev født 11 år senere. Vi blev beseglet i templet i Guatemala City i Guatemala i juni 1988. Jeg kan stadig huske den smukke oplevelse: Vi var klædt i hvidt og knyttede vores familie sammen for al evighed.

Vi var en stabil, forenet og aktiv familie, og vi levede et tilsyneladende perfekt liv. Men selv om vi holder budene og har et vidnesbyrd om vor himmelske Fader og Jesus Kristus og deres gerning og stræber efter ophøjelse, rammes vi af modgang.

I januar 1999 kom min far ud for en alvorlig ulykke og blev indlagt på intensivafdelingen, hvor han blev lagt i respirator. Han havde fået en hjerneblødning, som øgede trykket i hjernen.

Da familien hørte om hans tilstand, tog vi straks til sygehuset. Da jeg er læge, vidste jeg, at udsigterne var triste. Men vi fastede, bad og stolede på, at vor himmelske Fader ville gøre min far rask, så han snart, på trods af eftervirkningerne eller den behandling han måtte have brug for, ville komme hjem igen og blive den vidunderlige vejleder og beskytter, han altid havde været. Mens vi fastede og bad, følte jeg min tro blive stærkere, og jeg

så frem til, at han skulle åbne øjnene og begynde at komme sig.

De besøg, vores inspirerede biskop aflagde, var en konstant styrke i denne prøvelse. Han gav min far en præstedømmevelsignelse, og vi ventede på, at hans tilstand skulle bedres.

Men da min far ikke fik det bedre, begyndte vi at spekulere på, om vore bønner i virkeligheden var i

Biskoppen gav os et eksemplar af »Tragedy or Destiny« og opfordrede os til at spørge Gud om, hvilke planer han havde for min far.

overensstemmelse med vor himmelske Faders vilje. En aften gav biskoppen os alle en velsignelse og talte til os om frelsesplanen og fortalte os, at hvis en eller anden får den velsignelse, at han eller hun skal komme sig, overlever vedkommende, medmindre vedkommende er bestemt til at dø (se L&P 42:48). Han gav os også et eksemplar af »Tragedy or Destiny« (se *Improvement Era*, marts 1966, s. 178–180, 210–217), en tale af præsident Spencer W. Kimball (1895–1985). Biskoppen opfordrede os til at spørge Gud om, hvilke planer han havde. Da vi havde taget

afsked med biskoppen, besluttede jeg med megen sorg at følge hans råd. Jeg erfarede, at min fars tid på jorden var omme.

Der stødte komplikationer til, og min fars tilstand blev endnu værre. Hans fysiske styrke svandt ind for øjnene af os, og vi vidste, at det var en bekræftelse af det, som skulle ske. Jeg var bange for, at min smerte ved at skulle miste ham ville blive så stor, at jeg ville miste min tro og fokus og ikke kunne holde ud. Men sådan gik det ikke.

Aldrig før havde lykkens vidunderlige plan haft den betydning, den nu havde for mig. Jeg kunne føle en fred, som lagde en dæmper på mine følelser. Den åbnede mine øjne og mit sind og satte mig i stand til i begrænset målestok at forstå livets storhed og herlighed og vigtigheden af denne korte tid på jorden.

Tiden var kommet til at sige »på gensyn« til min far. Ni dage efter ulykken døde han. Jeg var hos ham, da han nåede afslutningen på sit jordiske liv, men nu havde jeg en anderledes forståelse. Jeg kunne føle, hvor inderligt vor himmelske Fader elsker os, og hvordan han giver os de nødvendige muligheder for at blive, ligesom han er.

Jeg har fuld tillid til, at den dag skal komme, hvor vi – hvis vi holder ud til enden – i kraft af Jesu Kristi forsoning og opstandelse skal opstå, klædt i herlighed, udødelighed og evigt liv. Døden er blot en ny begyndelse. ■

Claudia Yolanda Ortiz Herrera er medlem af Victorias Ward i Guatemala City i Las Victorias Stav i Guatemala.

Vidste du det?

De ekstra mil

Efter flere måneders planlægning tog de unge mænd fra Barnstaple Gren i Plymouth Stav i England af sted på deres lejr tur tre dage før tiden. Nej, de havde ikke set forkeret i kalenderen. De besluttede, at de og deres Unge Mænds præsident i stedet for at køre i bil ville gå de 105 kilometer til lejren, skønt det var et frygteligt uvejr. På vandreturen færdedes de unge mænd langs

veje, stier og i det uvejsomme Dartmoor.

Turen var så vellykket, at de gæve vandringsmænd besluttede at gøre turen om nogle måneder senere. Denne gang gik de 209 kilometer fra Unge Mænds lejr i Redruth og kom hjem til Bideford seks dage senere. Selvfølgelig har de fleste af de unge mænd opfyldt vandreturskravene i Pligt mod Gud-programmet.

Det skete i september

22. september 1827: Joseph Smith modtog guldpladerne fra englen Moroni.

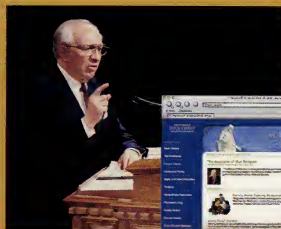
12. september 1830: Elmina Shepard Taylor, den første præsidentinde for Unge Pigers Gensidige Uddannelsesforening, blev født i New York.

30. september 1949: Generalkonferencen blev for første gang sendt i tv.

4. september 1950: Det første tidlige morgen-seminar blev organiseret.

27. september 1976: Præsident Spencer W. Kimball indviede de første bygninger til missionærskolen i Provo i Utah.

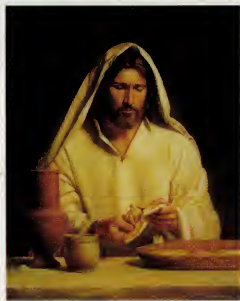
Følg profeterne

Det Første Præsidentskab og De Tolv Apostles Kvorum har talt om de udfordringer, du står over for. Næste gang du har brug for vejledning, kan du finde hjælp hos dem. På www.lds.org, kan du læse de råd, de har givet ved generalkonferencen og i

Kirkens tidsskrifter. Klik på verdenskortet i øverste højre hjørne af hjemmesiden. Vælg derpå et sprog.

FOTO UDLÅNT AF BARNSTAPLE GREN; KONFERENCEFOTO AF PRÆSIDENT GEORGE ALBERT SMITH OG FOTO AF ELMINA SHEPARD TAYLOR UDLÅNT AF LDS CHURCH ARCHIVES; FOTO AF JOSEPH, DEN FØRSTE GULDPLADERNE; ELDOON K. UNISCHOTEN, FRA PRÆSTEDOMMETS GENGIVELSE

Livets Brød

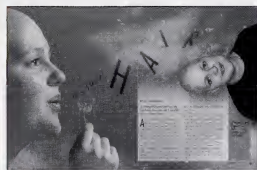
Jeg tog på mission for at give andre mennesker livets brød og Jesu Kristi kærlighed. Jeg har lært om ham, og nu modtager jeg og fortsætter med at modtage hans nåde og velsignelser.

*Søster Svetlana fra Basjkina
Moskva-missionen i Rusland*

Liabona hjælp mig meget

Jeg er dybt taknemlig for *Liabona*. I de år, jeg var på mission, hjalp *Liabona* mig meget. Jeg elsker at læse det.

*Boris Nkodia
fra BaCongo Ward
i Brazzaville Stav i Congo*

»Det er jo bare hår«

Jeg holdt meget af Juli Housholders historie, »Det er jo bare hår«, fra august 2003. Hvis jeg var i Julis sko, ville jeg spørge Gud: »Hvorfor mig?« Men Juli er et eksempel på en, der har

stor tro på Jesus Kristus, og jeg synes, at hun er en modig kvinde. Hun er lige så smuk med som uden hår. Artikler som denne giver mig styrke og vejledning. Jeg elsker at læse dem.

*Donna Sanchez
fra Naga Første Ward
i Naga Stav i Filippinerne.*

Jeg havde glemt Herren

Hver gang jeg går i kirke, føler jeg et stort ønske om at komme hver uge, men af forskellige årsager gør jeg det ikke. Jeg finder på masser af undskyldninger. Jeg er HIV-smittet, og mit liv er blevet ret kompliceret. Det bliver mere og mere kompliceret for hver dag, der går. Men Juli Housholders artikel, »Det er jo bare hår«, har givet mig den fornødne styrke til at organisere og sætte nye mål.

Det samme, som er sket for Juli, er sket for mig. Jeg har tabt næsten alt håret – i mit tilfælde på grund af den stærke medicin jeg må tage for at holde mig i live. Men hendes vidnesbyrd gav mig virkelig noget at tænke over, og nu er jeg ved at finde tilbage til stien igen. Jeg havde tabt mit mål af sigte, hvilket er at vende tilbage til min himmelske Faders nærhed. Det er først nu ved at gå op for mig, at jeg havde glemt Herren på grund af min sygdom.

Tak for de vidnesbyrd I bringer fra medlemmer over hele verden og for vore lederes taler.

Anonym

Besøgs- og hjemmeundervisnings- oplevelser efterspørges

Har du haft en oplevelse, som kunne inspirere andre medlemmer til at blive bedre hjemmelærere eller besøgs lærerinder? Hvordan er du blevet velsignet af dine hjemmelærere eller dine besøgs lærerinder? Hvis du kunne tænke dig at dele en sand beretning med de andre læsere, så send den til Home and Visiting Teaching, *Liabona*, Floor 24, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150-3220, USA; eller e-mail til cur-liabona-imag@ldschurch.org.

ØVERST TIL VÆNSTR: DEN SIDSTE NADVER: SIMON DEWEY,
BRAGT MID TIL LÆGELSE AF ALTUS FINE ART
AMERICAN FORK, UTAH, MÅ IKKE KØBERES

FRA YED JACOBSONS HÅND. © WALTER RANE, WA. IKSE KOPIERES

Kom ind i Guds fold: Walter Rane

*Da Almas folk borte om dåb, udbroød de: »Det er vort hjertes ønske ...
Og der var i alt to bundrede og fire sjæle, og de blev døbt
i Mormons vande« (Mosiab 18:11, 16).*

Hjemmet er dydens vugge – det sted, hvor personligheden formes, og vanerne grundlægges,» forklarer præsident Gordon B. Hinckley. »Familieaftenen giver mulighed for at undervise i Herrens vej.« Se »Tag til orde imod det onde«, s. 2, og »Forslagsæske til familieaften«, s. 32.